

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKKAKA

Gümüşpala — Tanıdıklardan kime görüneyim,
kime görünmeyim hoca?...

İnönü — Bana görünme de, kime görü-
nürsen görün Gümüş!

minik

EN
FAZLA
İKRAMIYE
VEREN
BANKA

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın...
istikbalinizin
emniyeti

Ak b a b a

AĞLAMA DUVARI!

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli,
Nimet Arzık, Necdet Rü-
tü Efe, Vâ - Nû, Selâmi
Yurdatap, İlhan Selçuk,
Rıfat Ilgaz, Baha Oral,
Adnan Tahir, Hüseyin
Korkmazgil, Kenan Akın-
cı, Yaşar Özen, Sümer
Sümer, Semiramis
Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Sel-
çuk, Suat Yalaz, Nehar
Tüblek, Semih Balcıoğlu,
Cafer Zorlu, Şadi Dinç-
çağ, Bülent Şeren, Meh-
met Polat, Yaşar Tonguç,
Zeki Beyner, Burhan
Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare
eden :

Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50,
Altı aylığı 25 lira. Yaban-
cı memleketlere yıllık
100, altı aylığı 50 lira.
Uçakla gönderilmesi ist-
enen abonelerden uçak
masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer
caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI :

Kapak içi, santimi 20 il-
ra, iç sayfalar 30 ildir.
Cilt : 2 — Sayı : 47
21 Haziran 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlak
Yasasına uymayı taah-
hüt etmiştir.

FRANSA'DAN alkışlar geliyor...
İtalya'dan alkışlar geliyor.. De-
nizler ötesi Amerika'dan, de-
mırperde ötesi Sovyet Rusya'dan al-
kışlar geliyor...

Bu alkışlar bizim Aylâ Erduran'la-
rımızın, İdil Biret'lerimizin büyüğü
parmaklarıdır... Leylâ Genç'er'leri-
mizin altın sesinedir.

Dışişleri Bakanlığımızın hangi bü-
yükelçisi bizi yabancı çevrelere on-
lar kadar sevdirebildi, söyler misi-
niz?

Saydıklarımın hepsi, yılın en az
onbir ayını sınır dışında geçiriyor...
Bir tek konser salonu olmayan Tür-
kiye'de, umarım ki «Niçin?» diyecek
bir tek hırçın ses çıkmaz.

Eğer türkçe, milletlerarası iki
dünya dilinden biri olsaydı, Yıldız
Kenter'i de, Macide Tanır'ı da, Mu-
ammer Karaca'yı da, Münir Öz-
kul'u da bütün bir kış hayranlık-
la seyretmek bahtiyarlığından uzak
kaldırdık!

Ayağı marifetli futbolcularımız bi-
le açık arttırma başlayınca pey sü-
ren yabancılar üstünde kalmıyor
mu?..

Aclarımız saymakla bitmez: Yeri

hâlâ bomboş bir gazete ressamımız
vardı, Süruri... Şimdi Amerika'da!

Ayrı çapta bir dergi ve kitap res-
samımız vardı, Firuz... Şimdi Al-
manya'da!

İkisi de, aramızda bulamadıkları
sevgiyi, aramızda bulamadıkları say-
gıyı ve hakları olan kaygusuz yaşa-
yışı, vatan hasreti pahasına, yaban-
cı topraklarda buldular!..

Per s Mektuplarımdan birinde yaz-
dım: Dünyanın en pahalı şehrinde
tablolarının geliriyle yaşayan bir kı-
zımız var... Bu Türk kıızı, Fransa'-
nın başkentinde, fırçasıyla yaşayan
tek Türk değildir.

Daha ister misiniz?.. İşte Suavi
Sonar: Yıllarca, bizim caddede bo-
ğaz tokluğuna didindikten sonra,
bir gün Roma'ya sıçradı. Şimdi, ö-
nümde duran üç derginin fotoğraf-
çısıdır: Epoca, Moda Femminile,
L'Illustré... Renkli kapak resimleri,
röportajlar onun imzasını taşıyor...
Kazancı mı?.. İşe başladıktan altı
ay sonra otomobil sahibi oldu!

Roma'nın Babıâlisinde hasedinden
çatlayan tek kurbaga yok!

Günlük gazetelerimizin şehvet ya-
yınları arasında, sık sık gözlerinize

böyle telgraflar ilişmiyor mu?.. He-
le Amerika'da başarı kazanan, adı
saygıyla anılan doktorlarımız, mü-
hendislerimiz, mimarlarımız, artık
parmakla gösterilecek kadar az de-
ğil..

Size sevineceğiniz kadar tatlı bir
müjde, utanacağınız kadar acı bir
haber daha vereyim: NATO'da, geri
kalmış memleketlerin zirai kal-
kırma plânlarını hazırlayan kimdir,
biliyor musunuz?.. Bir Türk!

E, ya NATO'nun balıkçılık ızma-
nı?.. O da bir Türk!

Bir şu iki habere bakınız, bir de
bizim toprak ve deniz ürünlerimi-
zin perişan haline!

Bizim en büyük, en acı, en unul-
maz kaybımız budur: İnsan kaybı,
yetişmiş insan, yapıcı insan, başa-
rıcı insan kaybı!

Politika, çirkin politika, cahil po-
litika, bizi bizden kaçırır hale ge-
tirdi.

Size her hafta biraz, bir lokma,
bir yudum, bir dudak ucu güllüm-
seme vermek istiyorum. Kâğıt, eli-
min altında ağlama duvarına dö-
nüyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

İşsiz hammallar Vilâyet önünde toplandılar. (Gazeteler)

— Ne istiyorsunuz?

— Begim, Vali begin yükü çok ağır diyerler... Yardım idek!..

MEYVAHOŞUN karşısındakı Motorcu Avni'nin arsasında, boş kiraz sandıklarının üstüne oturmuşlar, bir de küçük çilindir sofrası kurmuşlar, hafif hafif demleniyorlardı. Daltaban Musa, gazete kâğıdının üstünden bir domates dilimi alıp, üstüne bolca tuz ektikten sonra:

— Haydi bakalım Kâzım, dedi, bizimkilerin şerefine parlatalım...

Kâzım, kadehine uzanırken merakla sordu:

-- Kimmiş sizinkiler?..

— Edalet Partisi be...

Avşarlardan Kör Baki de söze karıştı:

— Edalet Partisinin şerefine ben kadeh kaldırmam...

— Neden ulan?..

— Kaldırmam oğlum...

-- İyi ama, neden?..

— İsmet Baba'ya neler yaptıklarını görmedin mi son seferinde?.. Edalet Partisi deyince her kafadan bir ses çıkıyor. Kimse ne istediğini bilmiyor. Neden dersen, parti değil, karışık komposto... Kimi diyor Mus tafa Kemal Paşa'dan yanayız, kimi diyor Ednan Menderes'ten yanayız. Hangisine inanacaksınız?..

— Ednan Menderes'ten yana oldukları belli...

— İyi ama oğlum, memleketi nasıl idare edeceklerini bilmiyorlar...

-- Bilmez olurlar mı?.. Her akşam Ednan Menderes'ten nasihat alıyorlarmış. Yaniya, Menderes onlara, ne yapacaklarını bir bir anlatıyormuş.

— Sen hangi Ednan Menderes'ten bahsediyorsun be?..

— Rahmetliden...

— E, nasıl anlatıyormuş?..

— Bizimkiler akşamları Angara'da Parti binasında toplanıp ruh çağırması yapıyorlarmış. Ednan Menderes'in ruhu da gelip, yarın ne yapacaklarını onlara söylüyormuş...

— Ne diyormuş?

-- Benim gittiğim yoldan şaşmanın diyormuş... O yol hepimizi nurlu ufuklara kavuşturur!

— Peki onlar da Ednan Menderes'in yolundan gidiyorlar mıymış?..

— Gidiyorlarmış helbette... Hem de kılı kılına onun yolundan gidiyorlarmış...

— Peki bu işe Askeriye ses çıkarmıyor muymuş?..

— Bizimkiler o kadar enayi değil oğlum...

Kâzım Musa'yı tasdikledi:

— Şimdiki zamanda deyyusluğun her çeşidini yaptıktan sonra, başın dar düştü müydü, «Hasılı kelâm, Grû'ya selâm» diyerekten bir telgraf asıldın mıydı, ortalık yumuşuyor. Böyle bulmuşlar işin kolayını...

Eski içicilerden Romanyalı Galip, bir küçük şişe daha açarken ilâve etti

-- Bu manzarayı ben de duydum. Geçende biri ayağa kalkmış da «Başınızda İnönü olmasın da, isterse hedeme olsun, onu baş tâcı yaparız» demiş. Geçende, şoför Cenabet Nuri anlatıyordu. Kış zamanı Bâlâ'ya bir müşterî götürmüşmüş. O

akşam dönüşte Angara'da kalmış. Tam da o akşam Askeriye'nin 22 Şubat manzarasına rastlamış. O senin «Başınızda İnönü olmasın da, isterse hedeme olsun» diyen kabadayıları paçayı kurtarmak için Angara'dan Antakya'ya kadar tam dört bin kâğıt teklif etmişler Nuri'ye... Nuri de, bu iş içinde başka bir hergelelik var diyerekten şüphelenmiş, kabul etmemiş. İnönü askeriye'yi yatıştırdıktan sonra rahat bir nefes alanlar, şimdi Angara'da Denizli ho-

Adnan Veli

rozlu gibi ötüyorlar. İşte ben bu sebebe Edalet Partisini sevmiyorum. Herkes kendi çıkarına düşmüş. Milleti, fakir fıkara'yı kollayan yok.

Avşarlardan Kör Baki, çay fincanından bir yudum rakı aldı, üstüne bir salatalık parçasını ağzına atıp kıyır kıyır yemiye başladı:

— Zaten ben size bir şey söyleyeyim mi?.. Artık eski usul partililik kalmadı.

Daltaban Musa onun sözünü yarıda kesti:

— Oğlum, partililik dediğin kadın modası değil ya... Yazın başka, kışın başka olsun... Esas partililik demek, memleket ve ahaliye hizmet ederektan üç beş kuruş para sahibi olmak demektir. Bu, eskiden nasılsa, şimdi de öyle...

Kör Baki gülümsedi:

— Hah işte bak, işin orasında yanıyorsun. Partililik eskiden öyleydi ama, şimdi artık sosyal icat oldu...

— Sosyal de nedir?..

— Yahu bütün gazeteiler yazıyor sosyal diye... Okumadın mı hiç?..

— Okudum ama, ne demiye geldiğini nereden bileyim?..

— Sormadın mı kimseye?..

— Bir seferinde sordum... Bizim Edalet Partisinden çok okumuş bir mebus var. Ona sordum, iyice bilmiyormuş. Lügata bakar, yarın söylerim dedi. Ondan sonra da ben üstüne düşmedim...

— Hah, işte bak, asıl bunu bilmek lâzım...

— Bilssek ne olacak, bilmesek ne olacak?..

— Bilirsen, çok istifadesini görürsün...

— Öyleyse anlat da bilelim...

— Oğlum sosyal demek, ilk baştan hırsızlığı yasak etmek demektir. Bir yerde sosyal oldu muydu, hırsızlık duruyor!

— Yani bu sosyal, polis müdüriyeti gibi bir şey zaar...

— Yooo, sırf öyle değil... Her iş de sosyal olursa, fakir fıkara rahat ediyor. İşçi takımı daha çok para

kazanıyor. Zengin takımı daha çok vergi veriyor. Hastalıklar azalıyor. Ucuzluk artıyor, her şey bollaşılıyor.. Üst tarafı da can sağlığı...

— Madem öyledir de, niye bu sosyal Başvekil yapmıyorlar?..

— Hah işte... Esas bu sosyal istemiyen, sizin Edalet Partisi...

— Niye istemiyormuş bizim Edalet Partisi?..

— Onların kendi avantajına öylesi münasip geliyor.

Daltaban Musa bunu kabul etmedi:

— Yok arkadaş, bu iş sizin bildiğiniz gibi değil... Asıl İsmet Paşa yapıyor bu pahalılığı... Söz temsili pazar kuruluyor ya... Beşiktaş'ta olsun, Aksaray'da olsun, Feriköy'de olsun, pazar kuruluyor ya... O pazarlarda hem ahali alış veriş edip istifadeleniyor, hem de pazarcılar üç beş kuruş ekmek parası kazanıyorlar.

— Eecce, ne olmuş?..

— Şimdi İsmet Paşa tutturmuş, esnafın bu pazar yerinde kazandığı paranın yarısı hükûmatın olacak diyor. Yaniya Türkiye'de ne kadar pazar kuruluyorsa, hükûmat hepsine ortak olacakmış. Bu işi gazeteler de yazdı. İsmet Paşa ortak pazara girelim diye Angara'da bar bar bağırıyordu mu?.. Hadi bakalım söyleyin, hangi taraf avantaya düşkün?..

Kör Baki şişeye uzanıp kadehleri bir kere daha doldurdu:

— Bu hıyarağayı da aramıza nereden aldık bilmem ki?.. Uydurup uydurup söylüyor. Ulan, koskoca Başvekil, pazarcıların ekmeğine göz diker mi be?.. O iş başka türlü iştir muhakkak...

— Vallahi değil Baki abi... İnanmazsan Edalet Partisinin hangi şubesine telefon edip sorabilirsin... Hepsi de sana aynı cevabı verecek...

— Sus ulan itoğlu it... İşin gücün elâleme iftira atmak... Bir tane vurursam suratının orta yerine, Kadırlı Kaymakamına benzetirim seni...

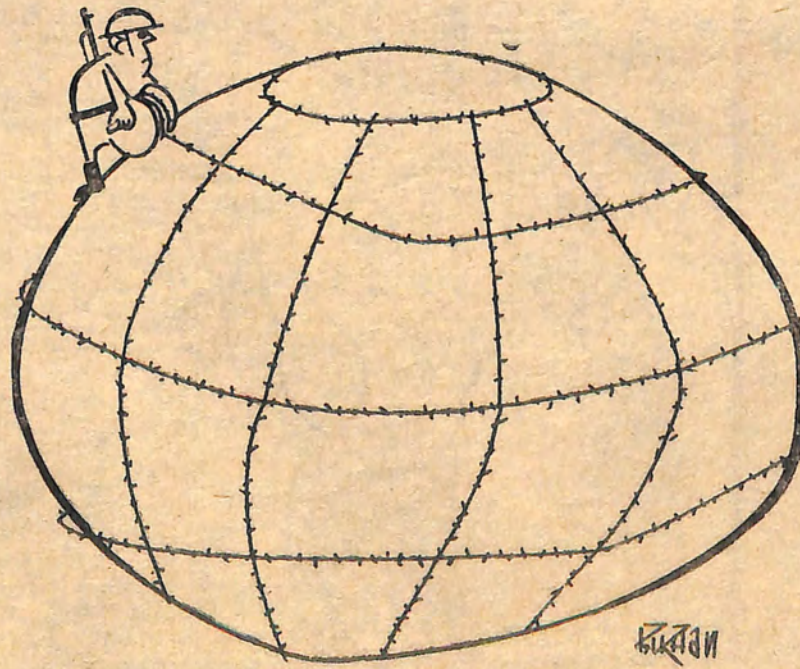
— Ben de sana Baki abi diyorsam, şımarma buna... Yumruğu vuran, şişeyi suratına yer...

İş kızışıyordu. Kâzım araya girdi:

— Hişşt, ulan Musa!.. Kes sesini... Ne şişesi vuruyorsun?.. Beşiktaş - Galatasaray maçı mı sandın burasını... Sen de sus bakalım Baki... Cahillen cahil olunmaz... İki lokma bir şey yiyelim dedik şurada hemen hır çıkarıyorsunuz.. 147 lerden misiniz, nesiniz be?.. Sen geç şu tarafa Baki... Sen de bu yanıma gel bakayım Daltaban... O tur o sandığın üzerine... İki şişe rakı bitinceye kadar kovalisyon yapıyoruz. Ondan sonra ne haliniz varsa görün...

Kör Baki de içermişti bu işe... Kadehinden bir yudum aldı:

-- Şu kovalisyon bitsin de, dedi, ben seni, 48 saat araba vapuru beklemiş kamyon şoförüne çevirmezsem, bana da Çukurcumalı Kör Baki demesinler...

YAZISIZ!

ADNAN VELİ

Sakallı Celâl

SAKALLI Celâl'in cenazesi ne gidemedim... İnsan, kendi tabutunun arkasından yürüyebilir mi?

Onu tanıdığım zaman benim yaşım yirminin, bir iki yıl üstündeydi. Onun yaşı otuzun, bir iki yıl altında!.. Benim bıyığım yoktu. Onun sakalı vardı. Güzel, uzun, altın kıvılcımlı, kumral ışıklı bir sakal...

Celâl'in sakalsız yüzünü bilen yoktur. Sakallı mı doğmuştu acaba?

İlk arkadaşlığımız İzmit'te başlamıştır: Ben, edebiyat hocasıydım, o fransızca...

Mektepte sevdiğim, sevebildiğim iki kişi vardı: Öğretmen kadrosunda Celâl, öğrenci kadrosunda Remzi Oğuz Arık... Birincisini, geçen hafta toprağa verdik. İkincisi, bir uçak kazasında, kafa ve gönül çapında yükseklerden düştü!

Celâl ile dostluğumuz, aralıksız, küskünlüksüz, tam yarım yüzyıllıktır. İçimde, sık sık özlentisini duyduğum, ayrı çeşnide tek insandı.

Yunan tanrılarını andıran güzel başından geçmedik macera kalmamıştır: Kastamonu'da öğretmenken, futbol oynayan çocukları dinsizlikle suçlandıran hocayı sokak ortasında döğmüş, ölümden zor kurtulmuştu. Otuz bir Martta, yine şeriat isteyenlere karşı, Hareket Ordusunun başında yürümüşü!

Maarif kadrosunda, galiba son görevi Ankara lisesi müdürlüğüdür. Bir gün, Milli Eğitim Bakanı Saraçoğlu'ndan şu tezkereyi almıştı:

«Bu yıl liselerimizden diploma alacak olanlar, Üniversite'nin talebe ihtiyacını karşılamıyacaktır. Bu zaruret karşısında, onuncu sınıf öğrencilerinin onikinci sınıf imtihanına sokularak kendilerine diploma verilmesini rica ederim.»

Sakallı Celâl, Maarif Vekilinin bu emrine şu cevabı verdi:

«Cumhuriyetin ilanı ile mucize devri sona erdiğinden, onuncu sınıf talebesinin onikinci sınıf imtihanına sokulmasına imkân görülememektedir.»

Fransızca öğretmeni Sakallı Celâl, lise müdürü Sakallı Celâl, gitti, Denizyollarının bir gemisinde ateşçi oldu.. gitti, bir incir kooperatifinde işçi oldu... Gitti... Hayır, hiç bir yerde rahat yoktu ona: artakalan maaşını, dört çocuklu yarı aç arkadaşına verince, çalıştığı işte bilgisini artıracak kitap getirip okuyunca ona damgayı vurdu: Komünist!

Ama Celâl, Fikret'in çelik kırıcı yapısında adamdı:

Kıran da olsa kırıl sen, fakat bükülme sakın!

dediği adam... Onu hiç bir şey bükemezdi: Açlığın dayanılmaz gücü bile!

Dünyada tek varlığı elindeki çantasıydı: Diş fırçası, çatal, bıçak, kaşık ve... kitap! Ekmeğe para bulamadığı günler, kitaba para bulurdu Celâl!

En zeki, en ışıklı Türkçeyi, Ahmet Haşim'le konuşurlarken dinlerdim. Ne güzel, ne acı, ne insafsız hicvederlerdi birbirlerini!

Kızdığı zaman, mitolojinin ilâhları gazaba gelmiş sanırdınız. Yobaz kafa karşısında Celâl sahiden celâllanırdı!

Bir gün, bu dev adama Bab-âli yokuşunda rastladım. Hıçkırığa benzer bir gülüşle:

— Biliyor musun Ziya, dedi, eskiden bu yokuşu çıkarken şimdi inerkenki kadar yorulmazdım!

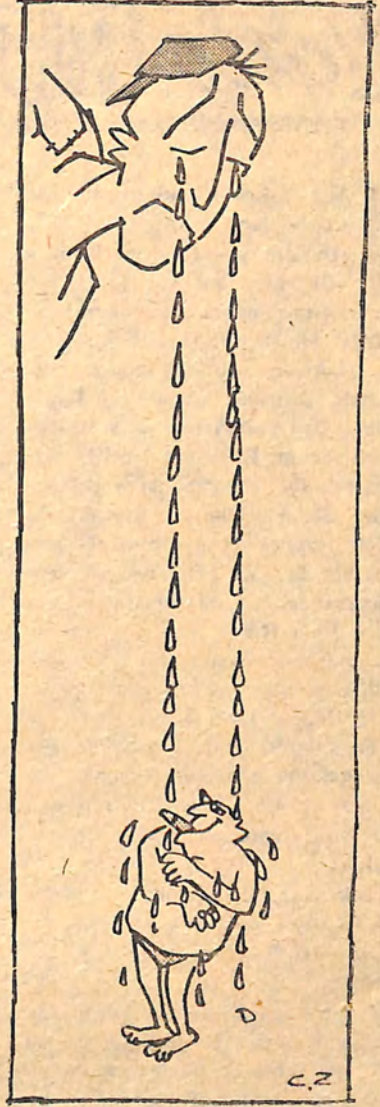
Tutumumuzu, gidişimizi hiç, hiç beğenmiyordu. Kırgındı, kötümserdi:

— Bir geminin içindeyiz, di-yordu.. çevirmiş başını, doğuya doğru gidiyor... Biz içindekiler, geminin rotasından habersiz, baş güverteden kiç güverteye doğru koşuşarak sevinç çığlıkları atıyoruz: «Batıya gidiyoruz» diye!..

Gülerdi... Galiba ağlamaktan utandığı için!

Soyadı «Yalnız» dı Celâl'in... Onun ölümünden sonra ben de yalnızım, her zamankinden daha yalnız!

Yusuf Ziya ORTAC

Duş!

Acaba?

Deliler resim sergisi açılar: Akıllıların resimlerinden daha güzel... Deliler maç yaptılar: Akıllıların maçından daha efendice...

Ne dersiniz: Şu delilere bir de parti kurdursak mı?..

Bilinmez: Bir de bakarsınız demokrasiyi kurtarıverirler!

KAFER ZORLU

Fatih

Sultan

Mehmet!

Yattı BU kanun !

HACI Şükrü Efendi uuuun bir «Ah!» dan sonra:

«Dursun efendi, gardaşım!» dedi, «Beğendin mi yaptığımı! Bizim hayırsız oğlan, İkizpınar'daki çiftliği satmış, altmış beş bin liraya... Gamyon acantalığına özenmiş, depozit yatırmış varmış da İstanbul'a... Ben parayı nereye yatırdığımı biliyorum. Ellezi'nin Nuri'yi söyledim bülbüller gibi. Aynı kaba işerler bizim oğlanla. İstanbul'da yediği herzeler yetmiyormuş gibi tutmuş bir de garı getirmiş gelirken, kapatmış godoş Seymen'in evine. Ah, o Hacı Hasan yok mu, hep onun başının altından bu işler. Çeltikliğe el altından müşteri bulan kim? Hep o Hacı Hasan. Seymen kimin adamı? Hacı Hasan'ın! Benim golumu ganadımı kırmak için yapıyor emme... Hele dur, sen!»

Dursun efendi zorla aldı lâfı ağzından:

«Yok Hacı efendi!» dedi, «O gader değil... Öyle ossaydı çeltikliğinin tapusunu kendi üstüne geçirtmeye bakardı!»

«O mu yapacak bu işi? İt gibi de korkar benden! İt gibi gorkar da boş mu durur?.. Böyle saman altından su yürütür. Tavşana kaç, bizim ite de tut, der. Hele dur sen, deveden büyük fil var. Ne çoraplar öreri adamın başına ben! Ah, Dursun efendi gardaşım! Sana uydum da çok kötü İttim görüyor ya!.. Çeldin ziynimi benim... Toprak ganunu... Toprak ganunu... Basmın etini yidin! Ben sana dedim

çıkaramazlar deyli... Ne yaptın, yaptın, girdin damarıma... Bu itlere sağlığında topraklarımı yağma ettirdin!.. Ölmeden mirasımı bölüştüler göz göre göre...»

«Kötü mü oldu!» Biri hayırsız çıktı ise giyamet kopmadı ya...

Bak Azmiye... İki pulluk getirtti Ankara'dan... Duman attırıyor Bozyazı'daki tarlalara...

«Yok Dursun efendi gardaşım, acele ettik... Goruyon ya. Gene geçti ipin ucu bizimkilerin eline. Ha Halk Partisi... Ha beriki parti... Bak, beni dedi dersin, çıkmaz bu ganun... Nasıl çıkar!.. Yahu insanın bastığı dalı kesmesi için aklım yetirmiş olması gerek! Her birinin bi goralasan en azdan beş yüz dönüm, bin dönüm tarlası çıkar!.. Acele ettin, acele... Ölüştürmiyecektin bu itlere toprağı, edemedik!»

«Öbürleri neysene emme, bu hayırsız oğlana virmemek varımış!..»

Hepsinden akıllısı, uslusu o, garünüyordu... Tapuları goyunca goynuna, ilk sapıtan da o oldu. Şimdi bak Dursun efendi, gardaşım...

Gideceksin garagola... Gomiser Şadi beğı göreceksin... Diyeceksin ki... Böyle böyle... Hacı Şükrü efendinin selâmı var diyeceksin...

Kalktı, odasının kapısını açtı, dinleyen var mı yok mu, bir baktı. Geçti yerine:

«Gendi evimde bile diriliğim, düzenim galmadı be!» didi, «Ah bilmezsin bana yaptığın kötülüğü...»

«Sen sonra anıhyacaksın bunu... Yaptığım iyilik mi, kötülük mü?... Mal beyanının kolayı var... Gelir vergisinin de var kolayı. Tapudaki

beşyüz bin dönüm toprağı nereye goyacak, nasıl gizliyeceksin? İyisi buydu, En doğrusunu yaptık biz! Senin oğlun hayırsız çıktı ise bana ne!»

«Bırak sen boş lâfları şimdi... Göreceksin Şadi beyi... Hacı'nın selâmı var diyeceksin...»

Uzun uzun anlattı Hacı Şükrü efendi... İsteddiği çok şey değildi karakoldan... Oğlunun hafiften kulağı çekilecekti, o kadar... Gerisini Hacı bilirdi, gayri.

«Haydi!» dedi, «böyle böyle söyle baş gomiser ... Sonra... şunu da al...»

Bir beşyüz liralık çıkardı koyunundan:

«Al şunu!» dedi, «Baş komisere vir. Bir perde taktırsın nezarete... Güzelce badana da ittirsin... Temi-

zinden bir de yatak... Sildirsın, süpürtürsün ortalığı... Ne gıdar olsa evlât... Üç beş gün yanına da kimseyi gomasın! Sonra de ki ona... Müdür beyin de habarı var bu işten de!.. Gorkmasın! Minarayı çalan, gılıfını da düşünür!»

Kapıdan çıkarken sıvazladı sırtını:

«Hadi göreyim seni!» dedi, «Yediğin naneyi bakalım temizliyecek miyiz!»

Aradan üç gün ya geçti, ya geçmedi... Hacı Şükrü'nün oğlunu bastılar kumar oynarken... Hacı'nın oğlu Halil, pek meraklısı değildi ama kumarın, oldu işte... Yer, yerinden oynadı. Koskoca Hacı Şükrü'nün oğlu nasıl basılırdı? Komiser Şadi de yaman komiserdi ha! Zabitlar, ifadeler... İki gün, iki gece müdüriyetle karakol arasında mekik dokumuştular... Kurtarmıştı ama yakayı... Gene Hacı baba sağ olsun, diyorlardı. Derken ikinci bomba da patladı. Seymenin evinde, Hacı Şükrü'nün Halil, İstanbul'dan getirttiği karı ile zina halinde basılmıştı. Hacı efendi kendi elceğiyle daha bildir evlendirmişti oğlunu! Eeee... Bu sefer iş kumar gibi hafif de değildi. Halilin arkadaşları ricacı geldiler Hacıya... O, isterse ipten adam alırdı. Bir oğlunu mu kurtaramıyacaktı. Ama Hacı «Buna karışmam ben!» dedi, directti, «Namus meselesi bu!»

Halil'in cezaevine kaldırıldığı gün Dursun efendi çaldı Hacı'nın kapısını:

«Aman Hacı efendi!» dedi, «İş sarpa sardı. Halilin kulağını şöyle usulden bir çekelim derken, oğlanın kulağı ganunun elinde kaldı! Söyle de bıraksınlar gayri!»

«Ne yapalım!» dedi Hacı, «Şeriatın kestığı parmak da acımaz, kulak da. Biz şöyle hafiften bir asılın dedik. Gopsa bile karışmam ben! Evli barklı adamın zamparalığa galkışması doğru mu heç!»

«Aman Hacı efendi...» diyecek oldu, «Bu da mı suç?...»

Kıstı çenesini.

Dursun efendinin peşinden, Halil'in karısı girdi odaya. Kaynatasının elini öptü, oturdu hemen kapının önündeki sandalyeye:

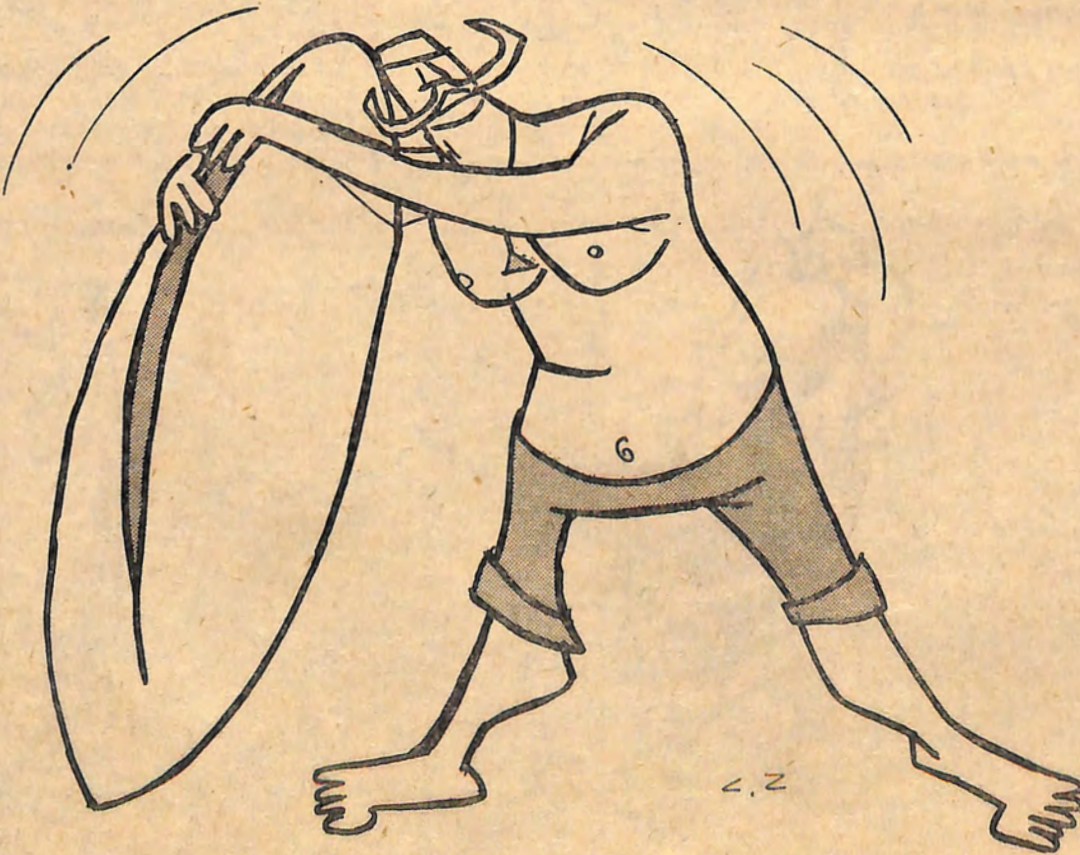
«Aman Hacı babacığım!» dedi, «İrezil olduk memlekete... Ne gelirse senden gelir... Kurtar Halil. Dostun düşmanın yüzüne bakamaz oldum.»

Ters ters baktı gelininin yüzüne:

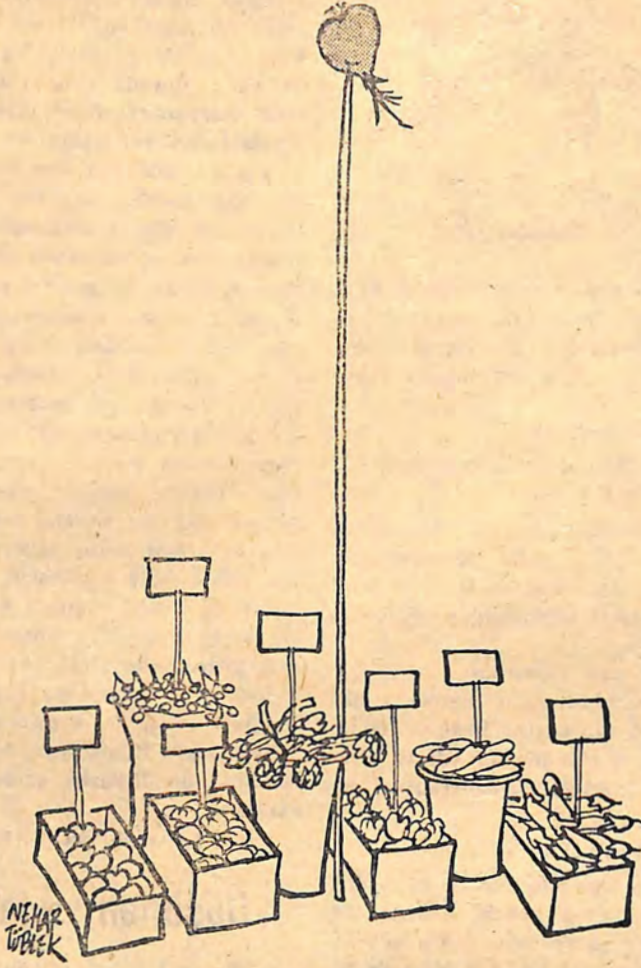
«Bunları sen mi söylüyorsun?» dedi, «Ben senin yerinde olsam bırakır da böyle adı batasica gocayı, kalkar babamın evine giderim. Gözüñün yaşına yazık senin! Ben babası iken acımıyorum böyle namussuza! Çeksin cezasını kerata!.. Böyle hayırsız evlât görülmüş şey mi? Gumar onda, garı onda! Edepsizliğin çeşidi onda!»

«Bakma gusuruna Hacı baba... Gençtir, akli başına gelir onun da!»

«Elden tarlalar gldince ha?...»

Somun pehlivanı!

Baş ol da, istersen soğan başı ol!

Acı acı baktı gelininin yüzüne, başka bir tek kelime söylemedi.

Gelin elini öpüp çıkarken, avukat girdi yanına. Hacı efendi:

«Nerdesin be!» diye çıktı, «Vesaik, meseik hepsi tamam oldu gayri! Ne duruyorsun, aç artık şu dâvayı. kumarcılığı ortada, tarlaları satıp savup garılarla cayıp cayıp yemiye başladığı da ortada. Gece gündüz zilzurna sarhoşluğu da ayan beyan ortada. Şu kadar yaşına geldiği halde, altı aylık çocuktan bi farkı yok kopuğun. Aç şu vasilik dâvasını da geçir bu ipsizin elindeki tarlaları üzerime! Aman uzatma bu işi, gözünü seveyim. Yattır nasıl olsa bu toprak ganunu!»

Rıfat ILGAZ

Yok mu?

Birçok memleketlerde okuma, yazma bilmiyenler bazı medeni haklardan mahrumdurlar. Mese-lâ Amerika'da: Seçimlerde oy veremezler!

Dün gazetede bu konu üstüne şu telgraftı okuduk:

«Singapur — Bilgisizlikle savaşa giren Labuhan Tabu halk vekilleri, okuma, yazma bilmiyenlerin evlenmelerini yasak etmiştir. Şimdi, sevişen binlerce çift harıl harıl okuyup yazma öğrenmeğe çalışıyor.»

Demek Singapur'da imam nîkâhı yok, bilir... Sonra efendim, okuma yazma bilmeyenlere politika dünyasında iş yok, ikili...

Ne dersiniz, acaba Singapur'da demokrasi yok mu?

Pariste Bir Türk Hanımı

BİZİM dış işleri, basının en çok taşıdığı bakanlıktır. Nedenini konuşacak yer bu çerçevenin içi değil. Ama, şu kadarını söylemem lazım: Yabancı memleketlere bayrak gibi göndereceğimiz insanları seçerken, hattâ aşırı titiz olmalıyız. Kültürünü, tecrübesini, mizacını aşan bir titizlik... Yanında gidecek eşini bile kimlik dosyasına ekliyecek kadar!

Eşi yabancı dil bilmiyen, Elçilik kadrosunda görev alamaz... Ama diyeceksiniz ki, bizde kendisi bile yabancı dil bilmiyen elçi vardır! Bu bir ayıpsa, evlenince iki ayıp olur!

Kınse gücenmesin ama, karısı ağızda tek dil taşıyan elçi kadar, otuz iki altın dış taşıyan elçi de olmaz... Böyle sarraf camekâmı gibi ağızla ancak susulur ve somurtulur: ne bir söz, ne bir gülücük!

Bu Paris mektubu, bir öğle yemeği sonrasının düşünceleridir: Üç saat önce, Baş konsolosumuz sayın Talât Kulay'ın evinde ve sofrasındaydım. Alman dergilerinde gördüğüm köpük köpük bir sabun reklâmı gözümün önünde canlandı: «Beyazı daha beyaz yapar» diyordu o reklâm. Baş konsolosumuzun yemek masasındaki örtü de böyleydi: Bembeyaz!

Talât Kulay talihlidir: Tahsilini, şimdi Baş konsolos olduğu Paris'te yapmış. Yalnız tahsilini de değil, doktorasını da... Ama, efe ruhu ve zeybek yapısına Fransız kültürüyle Türk efendiliğini ısmarlama esvap gibi oturtan bu Aydın delikanlısının asıl güzel ve büyük talihi, izdivaç piyangosunda büyük ikramiyeyi kazanmış olmasındadır.

Zarif eşi Bayan Rebap Kulay'la hepimiz, göğüs dolusu iftihar edebiliriz.

Bayan Rebap, beş yabancı milletin toplanacağı bir büyük davette, Türkiye'nin yüzünü, beş yabancı dili rahat rahat konuşarak ağartabilir.

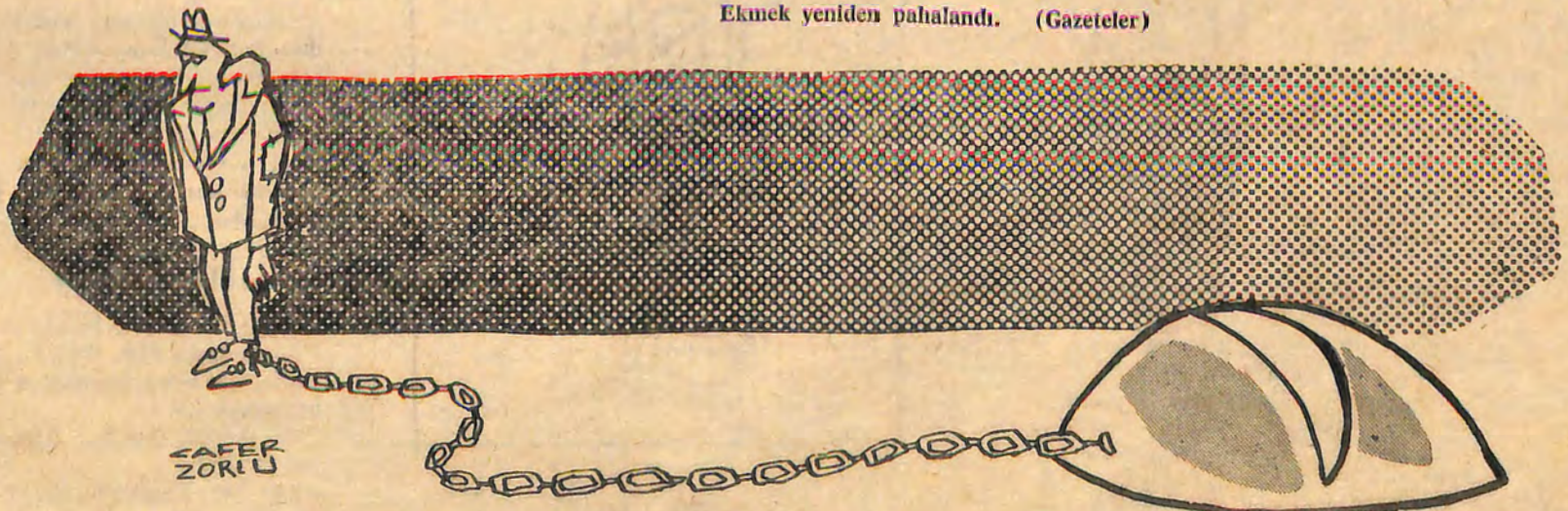
Güzel hanım, ama bir kaşının ucu havada değil... Şık hanım, ama şark süslüsü değil... Beş yabancı dil konuşan hanım, ama Türkçesi, Fransız, İngiliz kırması değil...

Sofrada, eski konak ahçılarına selâm durduracak bir pillâv yedik; tencerenin bütün buğusunu emmiş, tombul pirinçli, tane tane bir pillâv... Bu da onun elinden çıkmıştı!

Dış vazifede, kadın, erkeğin yarısıdır. Birbirini ya tamamla, ya... yok eder!

Talât Kulay'la, Rebap Kulay, birbirini tamamlayan iki yarım değil, iki bütün... Bir Paris yolculuğu yalnız bu bahtiyarlığa değer!

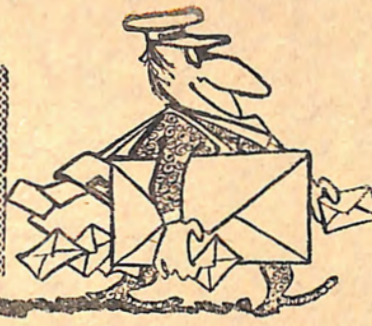
Ekmeek yeniden pahalalandı. (Gazeteler)

Pranga mahkûmu!

Nimet
Arzık

Ankara Mektubu

Âlem gene ol âlem!

Telefonlar... 500 den sıfıra inmişti. Ziyaretçiler günde kırktan, bire ikiye... Müdürler ortarlardan yok olmuştu. Hademeler dahi, daha lâubalyidiler: Kabine istifa etmişti. Bakan artık bakan değildi...

Hımm!.. Bunu kaç kere gördük ömrümüzde. Biz unutmayoruz, artık bakan olmıyan bakanlar da unutmasınlar bu dersleri... Baş taçlığından birdenbire sahra yalnızlığına... Acıdır insanın içi acırsa, gülümseticidir insanın içi gülümserse... Ben isterim ki, insanın içi evvelâ acısın, sonra gülümşesin hafiften, hayata yeniden doğarcasına...

Bir şirin hikâye hatırlatacağım, «âlemin hep ol âlem,» olduğunu sembolize eden bir hikâyecik:

Çok sarışın, çok alımlı, çok anlayışlı bir hanım arkadaşım var. Tanınmağa değer. Bu hanımın bir dayısı vardı, şimdi yok. Varken yüksek makamlar işgal etmişti. Son makamlarından biri, herkesin hasretini çektiği bir yerin büyükelçiliği...

Bir hareket olmuş, büyükelçi diğer büyükelçiler gibi geri çağırılmıştı. Tepesinde uzun seneler «başlık» etmiş olduğu bir müesseseden

bir tek kişi çıkmamıştı, onu ziyaret eden... «Aman yanlış tefsir edilir» diye... İnsanlar akıllıdır, (hay o akıl!) yanlış tefsirlerden korkarlar... Doğrusundan da...

Az zaman sonra anlaşıldı ki, büyükelçi, «gözden düşürülmek için değil, iltifattan geri çağırılmış...» Nettekim, devri güdenler, kendilerine has iltifatlarını yağdırmağa başladılar apansızın bir sabah... Kolkola resimler, kristal çatlatırcasına tokuşturulan kadehler, dış patı reklâmınca ağız ağıza sırtımlar v. s...

Ertesi sabah (büyükkelçi, dostum, alımlı, sarışın, anlayışlı hanımın evinde misafirdi) adam, bir büyük temizliğin gıcırıtı sesine uyanır. Yatağında bir müddet bekler bütün gıcırıtılar dinsin diye... İki saat kadar sürer bu gıcırıtılar... Sonra etraf derin bir sükûta bürünür ve burnuna gül kokuları ulaşır. Dünyadaki bu değişikliklerin sebebini anlamak için kalkar. Bir de bakar ki ev «bal dök yala» temiz. Her tarafta kucak kucak kıpkırmızı güller...

Büyükelçi sorar:

«— Ne var kızım?...»

«— Aman dayıcım, canım dayıcım, eğer giyinmiyecekseniz, en tırıl pijamanızla, en fiyakalı robdöşanbrınızı giyip baş köşeye oturun...»

«— Neden?...»

«— Şimdi gelmeğe başlarlar...»

«— Kim?...»

«— Şimdiye kadar ziyaretinize gelmeyenler... Eski bakanlığınızın mensupları... Gözden düşmediğinizi bu sabahki gazetelerden öğrenmişlerdir...»

«— Aman kızım!..»

Kızım kelimesinin «ziim» ı bitmemişti ki, «zırrr» kapının ziline basıldı. O gün hücum edecek ziyaretçi kfilesinin ilk önderleriydi gelenler...

«— Aman kızım!..»

Keşke «kızım» haksız çıksaydı... Bugün, artık bakan olmıyan bakanların etrafındaki «boşalmaya» bakıyorum da, bu «her zamanın hikâyesi olan» hikâyeciği hatırlıyorum...

Biraz başka türlü gelişse aklımız, biraz başka yöne sapsa insanlığımız, ne olur sanki?..

Telefonlar hâlâ 500 den sıfıra inmiş durumda... Ziyaretçiler günde kırktan, bire, ikiye inmiş... Müdürler hâlâ ortarlarda yok!..

Hülya, Ankara'da, Atatürk Bulvarında bir pastahanenin adı... Bahçe kısmı var, bir de derin, boş iç kısmı var... Burada gençler birbirleriyle buluşurdu: Harry Truman'ın gömleklerine taş çıkartacak renkte ve desende gömlekli oğlanlarla «üfle» saçlı kızlar... Göz göze, burun buruna oturur, yediklerinin, içtiklerinin farkına varmadan hülyalara dalarlardı. Şimdi onların da rahatı kaçtı... Cunta, koalisyon, kopuşma, kabine... Derken efendim Hülya'yı politikacılarla, (gençliklerini mi hatırladılar ne, pastahanelerde buluştukları zamanı) eski Millî Birlikçiler istilâ ettiler... Onlar şimdi burun buruna fısıldaşıyorlar, artık ne fısıldaşıyorlarsa... Her halde aşktan, bahardan bahsetmiyorlardır... Bir bahsetmeğe başlasalar, durum düzelecek zaten! Suphi Karaman kışkırtıyla beraber, Mucip Ataklı askıhıyla, Gürsoytrak başaklar gibi saçlarıyla, Sıtkı Ulay Paşa olanca gülümserliğiyle, hep orada... Ne olduysa Romeo'lara, Jülyet'lere oldu... Şimdi başka barınak aramaktalar...

Acıyın bu çoluk çocuğa beyler!..

Düşünen adam

«Afil» özel kalem müdürlerinden Vedat Tanır tesadüf ettiği bir A.P. li müfrite sorar...

«— Yahı, bu durumun sonu neye varacak?»

Cevap:

«— İsmet Paşa düşünsün...»

Galiba onlar da tek «düşünen adam» olarak onu kabul ediyorlar!

Cevdet Perin:

Kabine düşeli bir neşeli bir neşeli... Ben hükümet olsam, bir vatanışın benim düşmemden bu kadar safalanacağımı bilsem, düşer ve bir daha kalkmazdım. Galiba hükümet de bundan kalkmıyor: Şöyle doya doya bir safalansın diye!..

«— Pek tabii... Bilmem ne bakanlığını bekliyordu» diyenler var...

Ne basit görüşlü insanlar... Böyle zannedenler?.. Ne basit görüşlü değil mi?..

Yalnız ben bir şeyin farkına vardım. Bazı selâmını sabahını kestigi bakanlar vardı, neden kesmişse, onlara tekrar dostane selâmlar vermeğ, büse'yl andıran dostane gü-lücükler göndermeye başladı uzak tan yakından... O kadarının farkına vardım...

Tiyatrodan:

Doğan Onat, karısı Ferhan Onat'a: «— Ferhan,» dedi, «ben bu kadar çirkin hocadan İngilizce kat'iyen öğrenemem!..»

Ve şimdilik İngilizce öğrenmekten vazgeçti...

Eli yüzü düzgün bir hoca tanırıyorsanız... Sevaptır!

İş yok

Güç yok!

Nasreddin Hoca.

Operası oynandı bir müddet evvel Devlet Operasında... Devlet Operasının hedefini anlamamağa başladım... Hedefsiz!.. Hedefsiz, çok sempatik insanlar olur hayatta. Hedefsiz müessese, yaşamamağa mahkûmdur... Operamızın gayesi, sanat mı?... Bilmem...

Politika mı?... Bilmem...

Kuru idarecilik mi?... Bilmem... Nedir?...

Nasreddin Hoca operası... Türk esprisini, Türk tahammülünü, eski Türk gülümserliğini ve realizmini sembolize eden Nasreddin Hoca... Müzikli müziklik sahneye konması, dünya kadar bilim, dünya kadar duygu, dünya kadar incelik isteyen konu...

Hay Yarabım, ne kaba (af dilemiyorum, isteyen alınsın, isteyen burulsun) bir «tulûatçılıkla» ele alınmış!.. Derin derin analizlere girişilecek değilim. Akbaba'nın «keyfi» müsait değil derinliklere... Zaten sığılığın derin analizi olmaz. İki örnek vereyim ve başımızı çevirmeden yürüelim ondan sonra... Omuz bile silkmeden...

Sahnede dekorların altında, köre alfabe öğretecek irilikte yazılar: BU KONYA... BU ERZURUM... BU ANKARA... gibi... Vallahi villâhi okumadan anıyoruz... Türk seyircisi, Nasreddin Hocadan bu yana o kadar «eblehleşmemiş» ki... Yoksa dekorlarının realizmine mi güvenemiyor Devlet Tiyatrosu?...

İkinci örnek:

Nasreddin Hoca'yla cefakâr eşi, (Sokrates'ten tut, herkese sempatik gelen erkeklerin eşleri kadar cefakâr insan yoktur dünyada...) bir an sahneye birbirlerinden habersiz giriyorlar, sonra arka arka (hani bir zamanların bir dansı vardı «bump! dez!» diye, bir yerinde kaval ve dam arasında zarafetsiz bir «arpışma olurdu...») gide gide çarpıyorlar ve şaşıyorlar... İnsaf!.. Biz böyle numaraları Muammer Karaca'nın aşırı yönüne (aşırı olmanın yönü kendi alanında eşsiz) bile aşırı buluruz... Bu kadar kaba komiğe, bu kadar yersiz «fars» a ne lüzum var, ve kim görmüş bu lüzumu?... Devlet Tiyatrosu biraz, biraz Devlet Tiyatroluğunu bilse nasıl olur?...

Nimet ARZIK

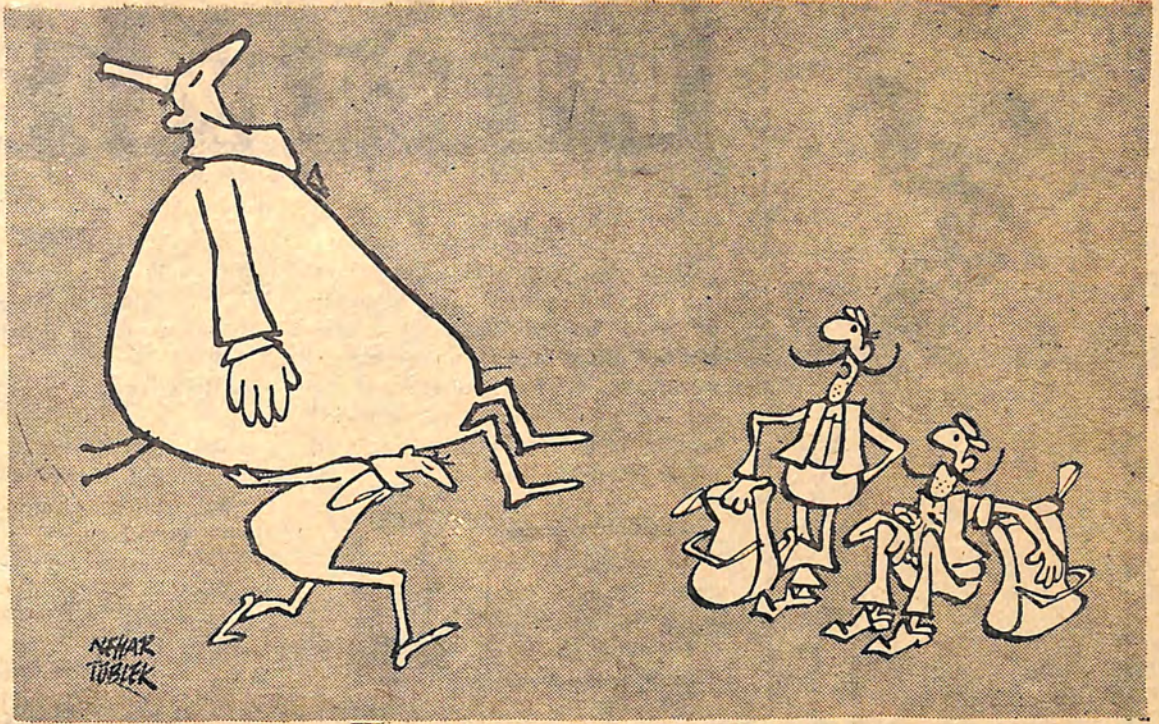
#

Hangi?

Her partide birbirine yan bakan, dik bakan, hiç bakmayan iki topluluk var: Müfritler, mutediller... A.P. de böyle, Y.T.P. de böyle, C.K.M.P. de böyle, hattâ C.H.P. de bile böyle...

Yalnız bu iki mâtûmun iki de meğhulü var: Müfritler neyin müfriti?... Mutediller neyin mutedili?... Hangi fikrin, hangi düşüncenin, hangi inancın?..

Memlekette bir bilen, bir tek bilen var mı acaba?

Hamallar işsizlikten şikâyetçi.

(Gazeteler)

Deniz ne güzel, mavi, mavi. Ağaçlar ne güzel, yeşil, yeşil. Gök ne güzel, küçük küçük beyaz bulutlu.

Bu geniş çerçeve içinde kaynaşan insanların hırçın çırpınışları, dokunduğuna yapışıp, kıvrak yakalayan ve sarıp sarmalayan yutan yamyam Afrika nebatları gibi, bir kâbus kemendi halinde elimize, ayakımıza, beynimize, kalbimize dolan mada!..

Bir sevgiyle açılmak isteyen kollarda bağlar, uçar gibi yürümek isteyen adımlarda bukağlar... Git, gidemezsin; sarıl, sarılamazsın. Gül, gülemezsin; sev, sevemezsin...

Mavi mavi denize, yeşil yeşil ağaçlara, küçük küçük beyaz bulutlu gökyüzüne ışıklı bir ruh olarak, karışıp kaybolmak özlemiyle çakıldığın yerden bakmaya mahkûmsun.

Ev sahibi pusula gönderir:

— Kiranızın daha fazla gecikmemesini rica ederim,
Okul haber yollar:
— Çocuğunuzun durumunu iyi değil.

ŞEYTAN
diyor ki

Yazık!

Ve hanım pusulayı uzatır:

— Bakkal borcu, manav borcu, süt borcu...

Sâkin bir kıyıda, hayatın tadını duyumluya yudumluya, neşeli bir kahkahanın kıvrımlarına takılarak, huzurlu bir oh çekmenin rüyası, koskoca bir ömür içinde kaç defa gerçekleştirilemiştir? Beş defacık mı, on defacık mı?

Beş on defacık rahat bir oh karşılığında, ödediğimiz hayat çekinin yekûn hanesi, hangi muhasebeciye gösterilse muhakkak ki ayın damgayı yer:

— Enayl.

Fikret:

— Ve çare yok çekeceksin, demiş...

Bu, silkinmesini bilmiyen top-

lumların koro halinde söyledikleri matem marşdır:

— Ve çare yok çekeceksin...

Herkesin eli, ötekinin ense kökünde, derinliklere doğru umumî bir batış.

Oysa denizin mavisi, ağacın yeşili, göğün bulutu ne güzel... Ne güzel şu giden kadın, ne çekvik şu yürüyen delikanlı...

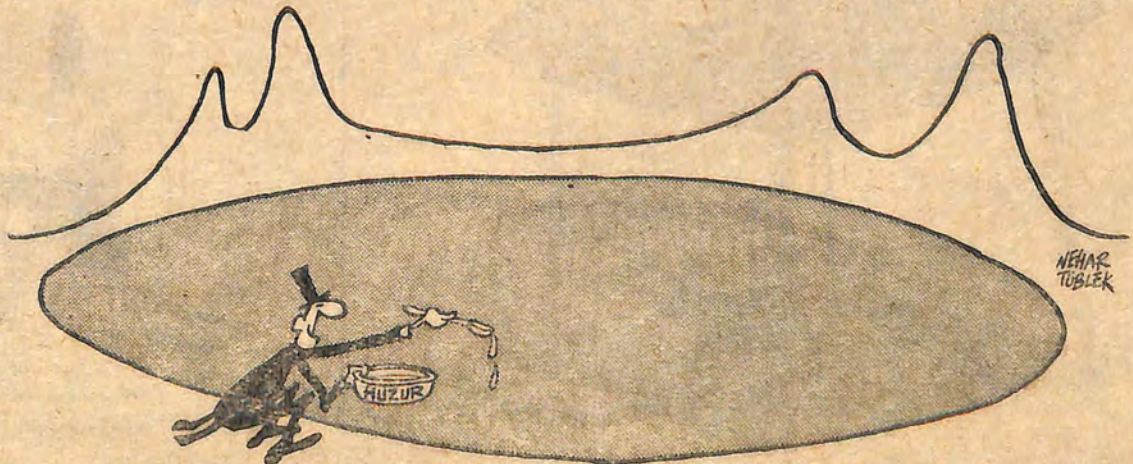
Şarkıların söylendiği kıyılarda, saadet içinde gerinmenin zevkini çıkarmak hakkımız değil midir? Mademki bir defa gelmişiz şu canım yeryüzüne...

Cehaletin en korkuncu yaşamasını bilmemek. Yaşamasını öğretmemişlei bize. İnsanları severek, sevişerek, iyi işler yaparak, bitmeyen bir şevkin heyecanı ile mutlu ufuklara kanat açarak...

Nerdeee? Herkesin eli ötekinin ense kökünde.

Deniz mavi, ağaç yeşil, bulut beyaz... Kıyıları şarkılarımızı bekliyor. Ne çare ki bu muhteşem dekor içinde çok kötü aktörleriz. Mânasız dramların hüçküründe çırpına çırpına boyuna batıyoruz. Yazık.

Şeytan ÇEKİCİ

Akşehir gölüne yoğurt çalındığının resmidir!

PİRİMİZİN AS

Öküze benzeyen!

Bir köyün imamı ölünce, geride kalan iki cahil mollası post kavgasına düşmüşler. Köyün imamı sen olacaksın, ben olacağım derken meseleyi büyüttmüşler. Köyün ileri gelenleri, bunun üzerine toplanarak, iki cahil mollayı imtihan edip, birisini tercih etmeye karar vermişler.

— Haydî bakalım, ikiniz de şuraya birer «öküz» kelimesi yazın da, köylü hanginizin daha okur yazar olduğunu anlasın! (İlemişler...

Heriflerden biri birkaç arapça harfi az çok tanıdığından, elinden geldiği kadar bir «öküz» kelimesi yazmaya çalışmış... Öteki düpedüz cahilmiş, selâmeti bir öküz kafası resmi çizmekte bulmuş.

Köylüler büsbütün cahil olduklarından, mollaların yaptıklarına bakar bakmaz, yazı yazanını öküze benzetemediklerinden:

— Ha ha, işte bu öküz yazmasını biliyor... diye resim çizeninkini beğenmişler

— Bununla beraber bir de Nasreddin Hoca'nın fikrini soralım da, isabetli bir imam seçip seçmediğimizi o söylesin... demişler.

Yapılan ve yazılan öküzleri Hoca'ya gösterip:

— Hocam, bunun hangisi öküze benziyor? diye sordukları zaman, artık bu kara cehalet karşısında bütün sabrı tükenen Hoca:

— Bana bakın, demiş, ne o benziyor, ne o benziyor... Siz asıl öküze neyin benzediğini aynaya bakınca anlarsınız!

Tedbir

Nasreddin Hoca, Akşehir'deki evinin bahçesine, gündüzleri birkaç fidan diker, akşam olup gün batarken de, söker, içeri alır...

— Hoca bu ne iştir böyle? diye sormuşlar.

— Ne yapayım dostlar, demiş, zamâne değişti, ahlâk bozuldu, kimseye itimad kalmadı, herkesin malı başının altında gerek!

#

Rüyâ tabiri

Kış ortasında bir gece yarısı, Nasreddin Hoca'nın kapısı acı acı çalmış. Hoca titreye titreye kapıyı açmış, bakmış ki, komşularından biri. Adam, Hoca'ya ağzını açtırmadan, anlatmaya başlamış:

— Hayırdır inşallah Hocam, demiş, şimdi bir rüyâ gördüm de, muhterem hocamıza şunun tâbirini hemen yaptırıvereyim diyerekten geldim... Efendim, rüyâmda öyle bir yere gelmişim ki, önüm arkam uçsuz bucaksız bir yeşillik... Çayır mı desem, çimen mi

desem, bahçe mi desem! Neyse, orayı geçtim bir yere geldim ama... Han mı desem, hamam mı desem, külhan mı desem, yoksa meydan mı desem! Uzatmıyalım, bir

de ne göreyim, üstüme başıma birşeyler dökülmüyor mu... Su mu desem, ateş mi desem, sıcak mı desem, soğuk mu desem...

Gece vaktindeki bu münasebetsizliğe fena halde içerleyen hoca, başlamış adamın rüyasını tâbir etmeye:

— Komşu, demiş, senin başına bir gelecek var ama?.. Hayır mı desem, şer mi desem... Er mi desem, geç mi desem, gece mi desem, gündüz mü desem... Yakın mı desem, uzak mı desem.

Ve kapıyı küt diye adamın suratına kapatmış!

Hoca — Benim bu fıkrımı gal...

DOYA

İhtiyarlığının son günlerinde, Nasreddin Hoca'nın, eşi, dostu, sevdiği yaretçilerin çoğunluğunu teşkil edenleri beti koyulaştırıp:

— Hoca efendi, derler, inşallah başımızdan eksik olmazsın. Fâhâk vâki olur da aramızdan ayrılırsın. Nasreddin Hoca, ölümün eşliğinde, onlara şöyle cevap verir:

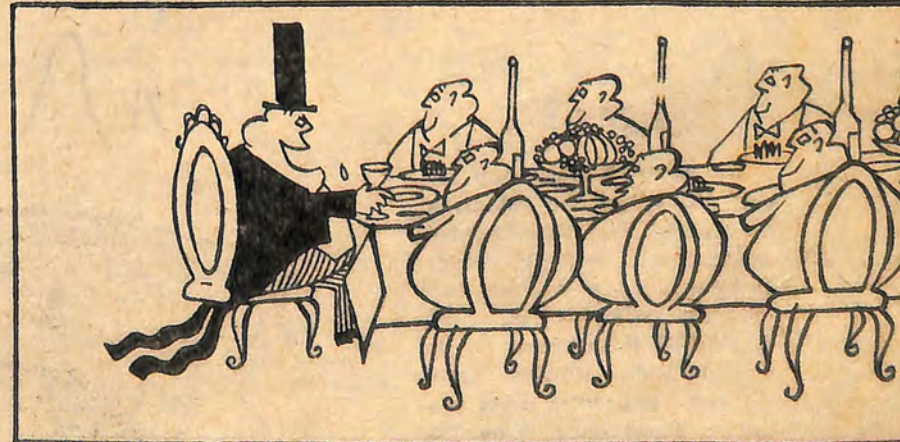
— Kadınlarla sohbeti pek sever...

— Nafile çırpınma politika çaylağı, tarifesi bende!..

«Nasreddin Hoca'nın türbesi!»

— Hiçbir şey değişmemiş,

— Yooook, baksana, kürkünü...

REDDİDİNİ HOCÇA

On tanesi...

Hoca bir gün dağda gezerken, nasıl olmuşsa olmuş, bir tavşan yakalayivermiş... Ömründe ilk defa tavşan gören hoca, çok büyük bir marifet yaptığını sanarak, tavşancağızı ahaliye göstermeye karar vermiş. Hayvanı bir çuvala tıkpı, ağzını da sımsıkı bağladıktan sonra eve getirmiş. Sıra gelmiş ahaliyi toplamaya...

Evden çıkarken karısına sıkı sıkı tenbih etmiş:

— Bana bak hatun, bu çuvala değil elini sürmek, yanından bile geçmiyeyceksin, sonra karışmam haa...

Kadın merakı bu! Hocanın şiddetli yasağını duyunca bu merak büsbütün alevlenmiş. N'olacak sanki, demiş, açar, bakarım, sonra gene kaparım, hocanın ruhu bile duymaz...

Tabii, kadıncağız çuvalı açar açmaz, tavşan zıplayıp kaçivermiş. Korkudan eli ayağı birbirine dolaşan kadın, suçunu örtmek için, hemen oracıkta eline geçen bir buğday ölçeğini çuvala koyup ağzını da eskisi gibi sımsıkı bağlayivermiş.

Biraz sonra da Hoca, peşine taktığı bir yığın ahaliyle, evin kapısında görünmüş. Çuvalı alıp, kendilerine pek meraklı bir şey göstereceğini vaadettiği ahalinin karşısına geçmiş, ağzını çözdükten sonra, başaşağı çevirerek:

— Ey ahali!.. İşte.. demiş.... Demiş ama lâfi da ağzında kalmış... Çuvaldan tavşan fırlıyacağı yerde, pat diye çömlek yuvarlanıvermiş!

Soğukkanlılığı meşhur olan Hoca, hiç bozuntuya vermeden devam etmiş:

— İşteee... Bu ölçeğin tam on tanesi bir kile eder dostlarım, demiş.

Söyleyin o herife!

Günlerden bir gün, Nasreddin Hoca eşeğini Akşehir mahkemesinin kapısına bağlayarak, çarşıdaki işlerini görmeğe gider...

O sırada kadı, bir yalancı şahidi ce-

zalandırmak için eşeğe ters bindirilip, kasabada dolaştırılması hükmünü verir. Bu iş için Hocanın eşeğinden faydalanırlar!

Eşeğini bağladığı yerde bulamayınca, bunu öğrenen Hoca, adamakıllı hiddetlenir. Akşam olup, eşeği kendisine iade edilinceye kadar, hayli söylenir...

Gelgelelim, aynı adamın aynı suçu işlemesiyle, birkaç gün sonra tekrar aynı cezaya çarptırılması icabeder. Tesadüfen Hocanın eşeği yine mahkemenin kapısında bağlıdır.

— Kuzum Hocam, senin eşeğini ver, hükmü infaz edelim! der-

ler.

Hoca, fena halde kızarak:

— Gidin, der, söyleyin o herife, ya bu yalancı şahitlikten vazgeçsin, ya da kendisine bir eşek satın alsın!..

#

Ağır yük!

Bir deniz yolculuğunda, Hocanın da içinde bulunduğu gemi, fırtınaya yakalanınca, kaptan:

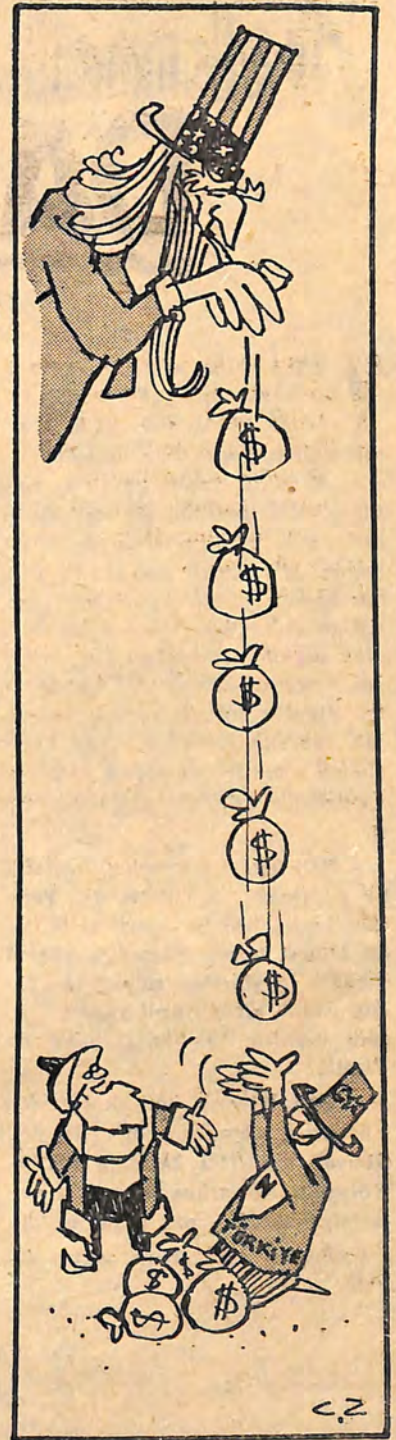
— Herkes ağır yüklerini denize atсын, yoksa batacağız! Diye emir verir.

Yolcular yükte ağır, pahada hafif şeylerini başlarlar denize savurmaya.. Bu arada görürler ki, Nasreddin Hoca da karısını kucaklamış, geminin bordasından denize fırlatmaya çalışıyor. Kaptan, telaşla bağırırmaya başlamış:

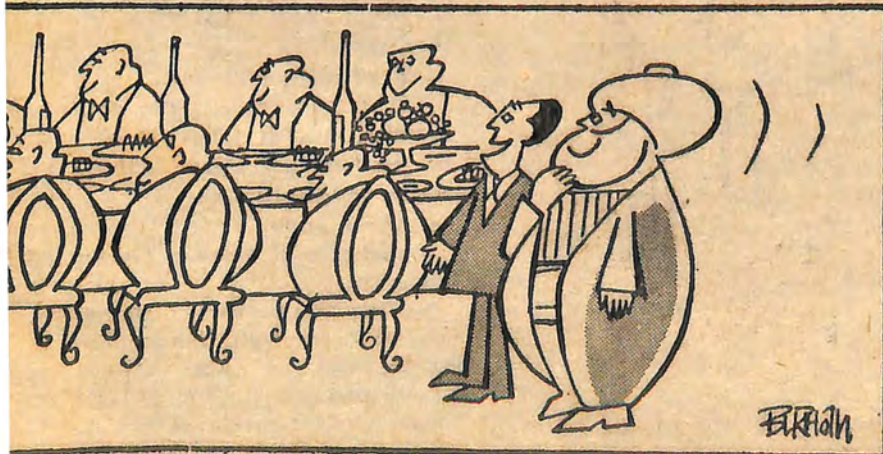
— Aman Hocam, ne yapıyorsun, korkudan aklını mı kaçırdın sen? Ben size ağır yüklerinizi atın dedim, birbirinizi değil!

Nasreddin Hoca, bitkin bitkin gülmüsemiş:

— İyi ya işte, demiş, benim de bu hatundan ağır yüküm yok ki!

— Doksan dokuzu veren yüzü de verir!

ni Hocam?

değişmiş!

— Şu kar helvasını ben icat ettim ama, ben de beğenmedim!

tokmaklı DANS

Burhan Esen

Y AŞLI aktör, ensesine kadar inen ak saçları, bir arslan yelmesini okşar gibi eliyle kurcaladıktan sonra söze başladı:

— 40 yıllık sahne hayatım var. Bir tiyatro kurarak Anadolu'yu adım adım dolaştım. İlk oyunumuzu bugün gibi hatırlarım. (Fatih Sultan Mehmet) adlı bir oyunla işe başlamıştık. Okur yazar aktör bulmak mümkün olmadığından, piyesi yazılı olarak hazırlamak imkânsızdı. Konuyu anlatır, ötesini oyuncunun zekâsına havale ederdik. Fatih rolünü zimmet suçundan açığa çıkarılan bir tahsildar canlandıracaktı:

— Ben kafayı çekmeden, padişahlık yapamam, diye tutturdu. Padişah bu... Şöyle ipe sapa gelir lâflar etmesi lâzım. Yarımılığı ağzına dayadık. Şeyhislâm rolünü de Agop isimli bir Ermeni yapacak. Adam besmele çekmesini bilmiyor. Üstelik:

— Ben iki şişe konyak içmeden müslüman olamam... diye dayattı. Konyak şişelerini kafasına diktik. Körküttük iki sarhoş sahnedeki yerlerini aldıktan sonra perde açıldı.

Fatih bir süre sonra açılır gibi oldu:

— Baka... dedi. İstanbul diye gözüme uyku girmez. Ya ben İstanbul'u alırım, ya da iki yarımılık daha yuvarlarım..

Baktım işler karışacak. Seyirci oyun içindeki dalavereyi çıkmadan işi idare etmek lâzım. Sıram gelmediği halde sahneye fırladım:

— Ferman padişahının, gemileri Haliç'ten Marmara'ya yuvarlamaya başladık bile...

Fatih belindeki, kılıç niyetine sallandırıdığımız hızar testeresini şakırdattı:

— Beli... Öyleyse havlet olsun. Şarap getirülsün. Cariyelere haber salunsun...

Öte yandan Agop'un gâvurluğu tutup:

— Ne dersiz... Gençler Marmara'ya indi mi? Tez zangoçlara haber salunsun. Kiliselerin çanları çalsın... Demez mi?

O yana döndüm:

— Şeyhüslâm hazretleri elbette ben kulunuzla lâtifede bulunurlar. dedim. Minarelerde yanık sesli hafızlarımız, kılıçlarını bilemekte olan cengâverlerimizi vecde getirmek için tekbir avazelerine başlamışlardır.

Fatih'in kulağına eğildim:

— Ulan, namussuz, perdeyi indir, leşini yere serer, cesedini sarayburnundan denize attırırım. İki kadeh yuvarlayınca kendini sahici padişah mı zannettin!

Agop'a yanaştım:

— Başında sarık, elinde Kur'an-ı Kerim varken haç çıkarılmaz. Müslüman mahallesinde salyangoz satmaya kalkarsan, kirli gömleğini yırtar, boynundaki haç'ı (elimle seyircileri işaret ettim) bu heriflere gösterirsem, etini lâkerda diye Yahudi pazarında satarlar!...

Fatih kendini toparladı:

— Kulağıma sesler gelir. Namıma okunan hutbe midir bu, Hocam?..

— Hayır padişahım, cariyeye kulların harem dairesindeki radyoyu açık bırakmışlar. Parti başkanları müşterek deklarasyonlarını okuyorlar!

— Topların döküm işine hızla devam edülsün. Bu sefer mutlaka kazanmalıyız.

— Beli hükümdarım. Karagüm-rük bir ineklik yapıp da gol yemezse 13 le toto bizimdir!

— Hoca, burnuma kan kokusu gelir...

— Burnuna gelen kan kokusu değil, hünkârım... Düdüklü tencerede

pişen yemek!

— Bana bak, doğru kelâm eyle. Yoksa kelleni urdururum...

— Bir halt yiyemezsin, devletlüm. Şimdi memlekette demokrasi var... nısan hakları var... Natoya bağlılık, Centoya sadakat var!

Seyirci ılık çalmaya, yuha diye bağırmağa başlamıştı. Fatih'in gırtlığına sarıldım:

— Ne, dedi, bre alçak, darbe-i saltanat ha?

— Ulan ölüsü kandilliler, diye bağırardım. Yerli Film çevirmiyoruz. Oyun gösteriyoruz, oyun. İndirin şu perdeyi!...

Yaşlı sanatkar yılların etkisiyle buruşmuş yanaklarını sıvazladıktan sonra sözüne devam etti:

— Sahneyi terkememe, sarhoş Fatihler, esrarkeş Napoleonlardan ziyade, Tokmaklı Dans sebep oldu.

— Bunu da yeni duydum, dedim.

— Ben de kafama ininceye kadar işitmemiştim. Efendim, artık tarihe mal olmak üzere bulunan Tu-luat tiyatrolarının en kuvvetli kozu varyete ve düetoya çıkan kantocu kızlarıdır. En aşağı 90 kilo olacak. Sahneye çıktı mı tahtalar gıcır gıcır ötecek. Şimdiki yabani kedi cesametindeki tüy sıklet dansözleri, yüksek mikrofona sanatkarlarını sahneye çıkartsaydık, seyirci bizi tük-rük yağmuruna tutardı. Bir Altın-parklı Şükran vardı. Ne karı idi, be... Sahneye iskarpinsiz çıkmaz, her gece de bir iskarpini parçalama-dan perdeyi üstüne indirtmezdi. Sa-bı hları iki marangoz tutar, çivileri laçka olan, tahtaları kırılan sahneyi tamir ettirirdik. Meydana çıktı mı salon: «Ahhhh», «Öfff», «Yandımm», «Bittim, mahvolduuum», çığlıkları içinde Memleket hastanesinin hariciye koğuşuna dönerdi... Haspa, pek de nazlı idi. Onu idare etmek, Koalisyonla hükümet idaresinden zordu. Kemancı ufak bir fal-so mu yaptı?... Klarnet horozun ö-tüşüne benzeyen bir ses mi çıkardı? Kıyameti koparırdı! Bir gece yine sahneyi şehzade beşiği gibi gıcır gıcır öttürdüğü bir sıradaydı. Davulcu içkiyi biraz fazla kaçırmış olacak, tek vuracakken dümtük vuruyor... Göbek fashının en heyecanlı yeri... Sahne para yağmuruna tutulmuş. Elini cebine daldıran ne çıkarsa, iki buçuklukta tut da elli-liğe kadar sahneye fırlatıyor. Parası olmayan delikanlılar, başlanma-mış yıllarını adıyorlar:

— Senin uğruna 10 yıl içerde yatırım, imanım!...

— 15 yıl helâl olsun sana...

— 20 yıl mapusluk viz gelir, be!..

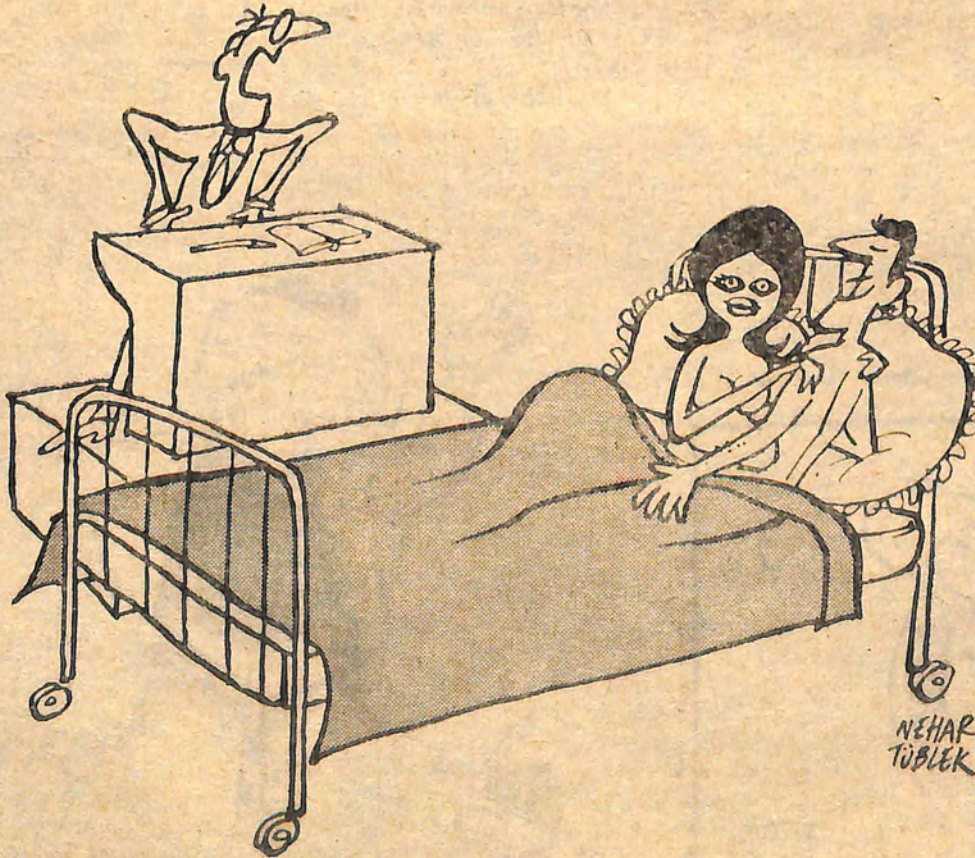
Yaşlılar, kısalan yılları yerine, okul sıralarında aldıkları ödülleri sahneye fırlatıyorlardı:

— Aferin, kızım.

— Berhudar ol, yavrum. Yeddiğin içtiğin helâl!

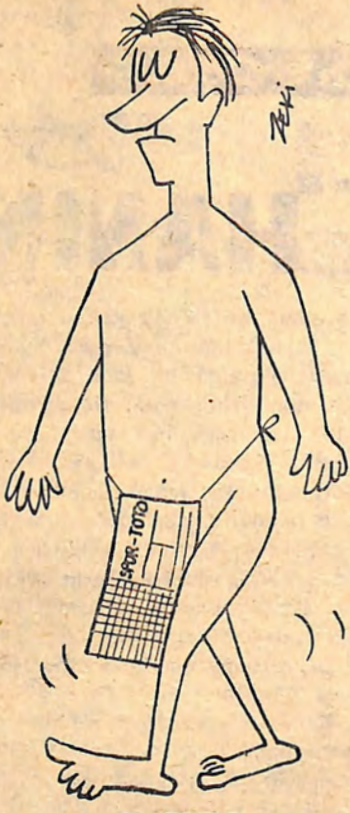
Ben işin farkına vardım. Davulcu o taraflarda değil. Kulisten sesleneyim, diyorum. Lâfım, davulcu bilmem nesi gibi aralığa gidiyor! Kadın falsolu tokmağa uyayım diye nerdeyse göbeğini çatlatacak. Altınparklı nasıl etti bilmem, tokma-

Evlilik okulu açılacak... (Gazeteler)

NEHAR
TÜBLEK

Öğretmen — Haydi bakalım, miskin miskin ne duruyorsunuz?...

YAZISIZ!

ğ. davulcunun elinden kaptığı gibi, adamın kafasına olanca hızı ile indiriverdi. Davulcuyu hastaneye kaldırdık. Sıra ile davulun başına geçtik. Isık, alkış... Altı defa aynı sahne tekrarlandı.

Tokmaklı dans seyircinin pek hoşuna gitmişti. Daha perde açılmadan:

— Tok...mak, Tok...mak... diye tempo tutmaya başlamışlardı.

Kumpanya dağılmak üzere idi. Kafasına tokmağı yiyen: «Hesabımı kes...» diyordu. Tası tarafı toplayıp, başka yere konakladık. Altınparklı'yı çağırdım:

— Eğer burada da tokmak dalâveresini çıkarırsan, şu davulu kafanda paralarım. Oynayacaksan, namusunla sahneye çık.» diye tenbihledim.

Müsamereye başladık. Sıra Altınparklı'da idi. «Kadın Asker Olursa» «Yangın Var», «Ah Zamañe Kızları» nı oynadı. Çıt çıkmıyordu. Elini çırpıp bile yoktu. Böyle giderse tutunamayacaktık. Ertesi gece sandalyeler boş kalacaktı. Başım tatlı tatlı kaşınmaya başlamıştı. Seyircinin bu sessizliği, bana takmaktan daha acı gelmeye başlamıştı. Şimdi kafama vurulan tokmak değil, balıyozdu sanki. Otelcinin hesabını nasıl ödeyecek, işçilerin yövmiyelerini nasıl verecektim... Sahneye fırladım. Davulun başına geçtim. Müzik başladı. Dansöz yeni havaya ayağını uydurmuş, kıvrıyordu. Bir elimdeki tokmağa, bir gözlerime bakıyordu:

— Şükran, vur, dedim. Olanca hızıyla vur!... Yoksa «Temaşa perveran efendilerim!» öyle bir vuracak topumuz yere serileceğiz!

Şükran, coşmak için işarete bakıyormuş. Ellinden kaptığı tokmağı havada salladı, salladı, salladı... Hikâyenin öteki tarafını ben bilmiyorum. Bilen varsa anlatsın.

BURHAN İSEN

Bir Kişiy 1000 Lira AKBABA KÜLTÜR YARIŞMASI

Akbaba, sadece kısmet üstüne, talih üstüne bir piyangoculuğu beğenmediği için hazırladığı yarışmalarda biraz da fayda aramaktadır.

Okuyucularımızın, çeşitli bölgelerde bulunduklarını düşünerek dört yarışma açmaktayız. Bu yarışmalardan ister bir tanesine, ister iki tanesine, ister üç tanesine, ister dört tanesine katılmakta serbestsiniz.

İşte Akbaba'nın kültür yarışmaları:

1 — Geçen kış, hangi yerli ve yabancı romanları okudunuz. En çok hangi yerli, yahut çevirme romanı beğendiniz?

3 — Geçen kış aylarında seyrettiğiniz filmler arasında en çok hangisini beğendiniz?

İlk iki sorunun cevaplarında yalnız eserlerin ve yazarların isimleri bildirilecektir. Üçüncü soruda yalnız filmin, dördüncü soruda yalnız kadın ve erkek sanatçının adı yazılacaktır.

Hediyelerimiz:

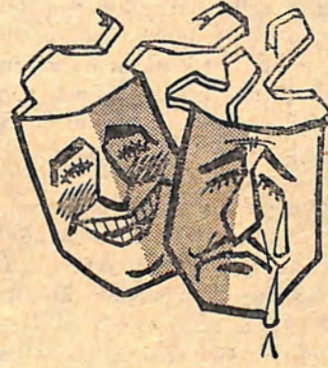
A — Her sorunun birincisine 250 lira verilecektir. Dört soruda birden birincilik kazanana 1000 lira hediye edilecektir.

B — İkincilik kazananlara yüz lira hediye edilecektir. Dört soruyu da kazanana 400 lira.

C — Üçüncülük kazananlara ellişer lira ödenecektir. Dört soruya başarılı cevap verene 200 lira.

D — Dördüncüden yüzüncüye kadar kazananlara onar lira değerinde kitaplar yollanacaktır.

Bu sayıdan başlayarak dört hafta birer kupon neşredeceğiz: Birinci kupon, roman yarışması. İkinci kupon, tiyatro yarış-

2 — Geçen tiyatro mevsiminde, hangi piyesleri seyrettiniz. En çok hangi sahnede oynanan hangi eseri beğendiniz?

4 — Seyrettiğiniz piyes, yahut filmde en çok hangi kadın ve erkek sanatçıyı beğendiniz?

ması. Üçüncü kupon, film yarışması. Dördüncü kupon, sanatçı yarışması...

Cevaplar, ister bir tanesine verilsin, ister hepsine, ancak dört kuponun yayınlanması bittikten sonra gönderilmelidir.

Yarışmamıza katılacak okuyucularımızdan, cevapları ve adresleri ayrı bir kâğıda, okunaklı olarak yazmalarını ve kuponları eklemelerini rica ederiz.

KUPON: 1
ROMAN

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

KİM DÖVMÜŞSE...

Eski zamanın tuhaflıklarıyla meşhur kadısı Karakuş'un huzuruna bir gün iki adam gelip, birbirlerinden dayak yediklerini iddia ederler. Karakuş bu karşılıklı iddia üzerine işin içinden çıkamayınca, ikisini de bir güzel pataklayarak: «Döven hanginiz olursa olsun elimden kurtulmadı ya!» der!

Ziynet ŞEREN

#

Barbut!..

Oliver Hardi ile Stanley Lorel aralarında kumar oynamaya karar verirler. Hardi, Stanley'e sorar:

— Kaptıcağı oynamasını biliyordunuz mu?

— Bilmiyorumdur...

— Poker oynamasını biliyordunuz mu?

— Bilmiyorumdur...

Oliver bütün oyunları saymışsa da aldığı cevap bilmiyorumdur olmuştur.

— Öyleyse ne oynalım?

— Barbut atalım.

Oliver zarları Stanley'e vererek «başla» demiştir.

Stanley zarları sallayıp atarken Oliver'in arkasında polis görür ve zarları atamaz. Oliver polisten habersiz:

— Stanley ne duruyorsun atsana der.

Stanley, zarları polisten korktuğu için bir türlü atamaz. Buna kızan Oliver,

— «Sana zarları at diyorumdur...» diye arkadaşına çıkışır.

Stanley ise ağlayarak:

— «Atıyorumdur atıyorumdur ama, üçbuçuk atıyorumdur.» der.

Erten VURAL

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

— 26 —

Arkasından, Çamlıca'dan inen varil yüklü su arabaları... Eşekli Arnavut bahçıvan... Tayın ekmekçisi... Kısık sesli kâğıt helvacı... İlâhi okuyan arap dilenci...

(Yahu!) diye bahçeden bir ses aksetti. Ev sahibi Kâmil bey: (Hanım kızım, biraz bana bakar mısın?) diyor, beni arıyor. Adamcağızın işten haberi yok; ister misin kapıya kadar gelsin, burada olduğumu belli etsin.

Allahtan olacak sesini kesti; galiba enişteyi buldu.

İstedığı malûm: Kira.

İkidir, koltuğunda bohçalarla kadını gördü ya, boyuna alışveriş ediyoruz, paramız var zannediyor.

Saat tam beş. Agavni hâlâ görünürde yok; çıldırmak bir şey değil...

Ayşe hanım: (Hu, yavrum!) diye seslendi:

— Kadıncamız gitti; bak ne havadisler de ne havadisler... diye tuttururken alt tarafını getiremiyor; (çabuk gel, liste geldi!) diye evin içini cınlatıyor.

Liste nedir diye koştum.

Koca bir kâğıdın üzerinde, kargacık burgacık gibi, imlâları yanlış, kısa kısa satırlar:

Bostancıda köşk.

Yağız beygirli fayton.

Ayastefanosta yalı.

Kır atlı sepet arabası.

Deniz hamamı, kayak, kotra, çatana.

Pırlanta tac, inci gerdanlık, zümrüt pantiyef, yakut yüzük...

Mutfak masrafı, aşçı, hizmetçi.

Meleşimin cep harçlığı, süsü, tuvaleti...

Ve saire ve saire...

Kanarya'nın ağız kulaklarında, kâhkahanın birini bırakıp ötekini atarken, (sen şimdi beni dinle!) diyerek anlatmağa başladı:

— Hatun, içeri girer girmez seni sordu, hanım sultanım yok mu, dedi. Hemen yüzümü ekşitir gibi yaptım, (yok) diye başımı salladım... Evvelce kararlaştırdığımız için zaten hazırım: (Hemşiresi rahatsızdı, yoklamağa gitti) dedim... Şimdi uzun lâfın lüzumu yok, can alacak yerleri, sıcaklığına söyleyeyim de inceden incesi sonraya kalsın...

Aman efendim aman ne haberler, ne iltifatlar, ne teklifler... Hatunun geçen seferki yaltaklığını gördü; bugünkü bin kat ileri. Yanına çıkaydın alimallah şaşardın... Kadın neşesinden oturduğu yerde oynuyor, parmaklarında zilleri eksik... Gözünü gözümüne dikmiş, ben kalkarken kalkmalar, otururken oturmalar, cigara yapıp yapıp uzatmalar, atılıp atılıp boynuma sarılmalar... Yanaklarımdan şapur şapur öpmeye mi istersin, (senin üstüne güzel görmedim, ahiret kardeşi olalım) deme mi dilersin?...

Kanarya haniya lâfı uzatmıyacak, inceden incesini sonraya bırakacak... Can alacak yere bir türlü gelemiyor, bohçacının iltifatlarını bir türlü bitiremiyor.

Gözüm, mütemadiyen bahçe kapısında, aklım Agavnide...

Hasip paşa, iki güne kadar kati cevap istiyormuş. Kadın, öbür gün değil, daha öbür gün gelip haberi alacakmış... Erenköy, Bostancı taraflarından çekiniyorlarsa Ayastefanosa gidelim, diyormuş. Deniz tarafında sekiz on odalı, kuş kafesi gibi bir köşkü varmış; ava meraklı olduğu zamanlar yaptırmışmış şimdi bomboşmuş... Önü deniz, arkası çayır, çemenmiş; kuş uçup

kervan geçmiyormuş; yani görülme, dile düşme korkusu filân yok... Tenhalıktan sıkılırsak diye de düşünmüş. Kır beygirleriyle sepet faytonunu getirecek, istediğimiz zaman binip gezeceğiz; Florya'yı, İncirli'yi, Bakırköyü'nü dolaşacağız...

Denize çok meraklıymış, kadını erkekli, cümbür cemaat girmeğe bayılmış; köşkün önüne minimini bir deniz hamamı yaptıracak... Sandal istersek sandal, kotra istersek kotra, hattâ arzu edersek çatana bile bulacak; en saltanatlısını. Kaptan paşanın bindiklerinden birini...

Bu lâfların hepsi, bir kulağımdan giriyor, öteki kulağımdan çıkıyor.

Başımı pencerenin kenarına dayadım, gözlerimi kapadım... Beynim zonk zonk zonkluyor. Ayşe hanımdan bir (fenasetin) kaşesi isteyeceğim, bardağa uzanıp bir yudum su içecek mecalim yok...

Kanarya'nın sözleri bir türlü nihayetlenemiyor:

— Nereye gelmişim? Deniz safasını, kotrayı, çatanayı anlatıyorum. Hatun bunları bir bir nakle derken, birden durdu; gözleri parlayarak sordu; (Sultanımız pırlanta mı sever, inci mi, zümrüt mü yok

sa yakut mu?) Zahir yüzüne alık alık baka kalmışım ki gene tekrarlıyor: (Pırlanta mı, inci mi, zümrüt mü, yakut mu?) Ne diyeyim? Mücevher değil mi hepsini sever, desem görmemişlik olacak... Kadın devamda: (Taç şahanedir amma her gün takılmaz, düğünlere, derneklere mahsus; gerdanlığın modası mı geçti nedir, şimdi herkesin göğsünde, ne idi o karın ağrısının ismi, pantantif midir, nedir?)

Bahçe kapısının hızla kapanışının sesi... Agavni...

Kendimi nasıl dışarı attığımı bilmiyorum.

Agavni, alı al, moru mor; çatalının alından şıpır şıpır terler damlıyor; beli iki büklüm olmuş...

Adımını atmasıyla merdiven basamağına yığılması bir oldu. Tıkıyor gibi gözleri kapalı, ağız açık tiril tiril titiyor.

Meraktan çat diye çatlayıverecektim. Kadına ne oldu yarabbi?... Mektubu verdi mi vermedi mi? Tayfur aldı mı almadı mı?... Bir evet yahut bir hayır...

Agavni put; ne bir kelime söylüyor, ne de kaşını gözünü oynatıyor...

(Devamı var)

Yusuf Ziya Ortaç

Bir Rüzgâr Esti!

== ŞİİRLER ==

Binnaz

== Trajedi 3 Perde ==

En güzel kâğıt, en temiz baskı, iplik dikiş, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek

Fiatı 5 lira — Umum satış merkezi :

AKBABA YAYINEVİ — İSTANBUL

GELECEK HAFTA ÇIKIYOR

bir çalgıcının seyahati

çizen:

BÜLENTİ
SEREN

BES

Genç Kız

Yazan: **RONA JAFFE**
Çeviren: **GÖNÜL SUVEREN**

— 39 —

Dexter'in çocuğu... Aşk-
rını birbirine bağlayan bir halka,
küçücük bir insan. Çocuğu şekil-
siz bir nokta değil de, tam mânâ-
siyle bir şahsiyet olarak düşünü-
yordu. Koltuğa oturarak, çocuğunu
himaye için ellerini karnının üstün-
de kavuşturdu. Kendini «Evlenme-
miş bir anne» den ziyade, bir Mer-
yem gibi görmekteydi. Bu günah
mıydı? Korkması lâzım gelmez mi-
ydi? Fakat April büyük bir saadet,
bir rahatlık duyuyordu. Hâmileliği
ona ilk defa büronun önünde bayıl-
dığı gün rahatsızlık verdi.

April işten çıktıktan sonra Dex-
ter'in apartmanına gitti. Genç ada-
mın divanına oturarak, onun eline
soğuk bir içki sıkıştırmasına da
müsaade etti. İçin için sırrını dü-
şünüyor, bunu biraz sonra Dexter'
le paylaşacağı için de seviniyordu.
Genç adamın ne söyleyeceğini bil-
miyordu, fakat onun her şeyi ça-
bucak halledeceğinden emindi. Sü-
ratli bir nikâh... Dexter her şeyin
çaresini bulurdu.

Dexter, «Sana yeni bir plâk ça-
cağım,» dedi. «Dinle de bak...»

— Dexter...

Elinde plâkla pikapa doğru eğil-
miş olan genç adam ona doğru
döndü. «Ne var?»

— «Şarkının ismi ne?»

— «Bu eski bir klâsik. Bunu bir
plâkçının deposunda, tozlar arasın-
da buldum.»

Plâğı dinliyecekti April, vakti
vardı. Bu kendini ihtirasın seline
kaptırmadan önce ki, o acı tatlı
anlara benziyordu. Genç kız haberi
Dexter'e verince can atıyordu, fa-
kat bekliyecekti. Zira bunu sevgili-
sine ancak bir defa söyleyebilirdi,
onun için de en müşait anı seçmesi
lâzımdı. Müziği duyduğu yoktu Ap-
ril'in. Sanki plâk uzaklarda, çok u-
zaklarda çalınıyordu. Genç kız
kendini kendine tekrarlıyordu. «Dex-
ter, çocuğum olacak... Dexter çocu-
ğum olacak...»

— «Nasıl buldun?»

April, «Fevkalâde,» diye mırıldan-
dı.

Genç adam pikapa başka plâk-
lar koyarak, onun yanına oturdu ve
başını kızın omuzuna dayadı. Ap-
ril de ona sarılarak çenesini Dex-
ter'in başına dayadı. O anda ken-
dini sevgilisinden de uzakta hissediy-
yordu. Bütün düşünebildiği o hari-
kulâde sırrıydı. Onu korkutması
lâzım gelen, fakat bilâkis sevindi-
ren o fevkalâde, harikulâde habe-

ri... Nihayet yavaşça genç adam-
dan uzaklaştı.

— «Dexter...»

— «Ne var sevgilim?»

— «Söyle doğrulup otur ve bana
bak.»

— «Neden?»

— «Evvelâ dediğimi yap... Sana
söyliyeceğim bir şey var.»

Dexter doğruldu. Yüzünde ise;
«Söyliyeceğin bu kadar zahmete
değse bari,» dermiş gibi bir ifade
belirmişti. Onun bu hali April'i bir-
cünbire kızdırdı. Zira vereceği ha-
ber hakikaten çok mühimdi. «Dex-
ter, dün doktora gittim,» deyiverdi.
Bana hamile olduğumu söyledi.»

Genç adamın gözleri büyüdü, a-
zı aralandı, kolları yanına sarkı-
verdi. O haliyle fena halde kork-
muş küçük bir çocuğa benziyordu.
«Doktor emin mi?»

— «Tabii.»

— «O herifleri bazıları insanı
korkutmaktan hoşlanır. Tahlil filân
yaptı mı?»

— «Tabii.»

Dexter hiç bir şey söylemedi,
gözlerini April'e dikmiş oturuyor-
du.

April, «Bunu... Bunu sana söyle-
mek istedim,» dedi.

Dexter, genç kızın fazla telâşlı
buluşuğu bir tavırla, «Tabii, tabii,»
diye cevap verdi. «Merak etme.»

Genç kız Dexter'in evlenme tek-
lifinde bulunmasını bekliyordu. Bu-
nu da April yapacak değildi ya?
«Ne zaman evleneceğiz Dexter?» di-
ye sormak ağızına gidecekti doğru-
su. Bekledi... Fakat Dexter yüzün-
de korkulu ve endişeli bir ifadeyle
oturuyor, ona da bir şey söylemi-
yordu.

— «Ne yapacağız Dexter?»

Genç adam, «Merak etme,» dedi.
«Merak etme... Bırak düşüneyim.»

— «Çocuk sonbaharda doğacak.»

Dexter derin bir nefes aldı, bu
daha ziyade bir iç çekişini andırı-
yordu. «Elimizi çabuk tutarsak da-
ha iyi olur. Gelecek hafta sonunda
serbest misin?»

April'in yüreği ağzına geldi. Sa-
adetinden gözleri yaşarmıştı. «Ka-
çıp evleneceğiz değil mi? Ah, ne
hoş!»

Dexter hayretle ona bakıyordu.
«Kaçıp evlenmek mi?»

— «Evvelâ evlendiğimizi annem-
le babama haber vermemiz lâzım.
Noelde onları gördüğüm zaman sen-
den bahsetmiştim. Evlendiğimize
çok memnun olacağız.»

Dexter, «Biz evlenemeyiz,» dedi.

— «Ne demek istiyorsun?»

— «Şimdi evlenelim, sonra da do-
kuz ay geçmeden sen bir çocuk
doğur. Bu biraz tuhaf olmaz mı?
Sapasağlam çocuğu erken doğdu
diye de yutturamayız ya...»

April çabucak, «Ben fazla yemek

yemem,» dedi. «İyice aç gezerim. O
zaman çocuk da fazla büyük ol-
maz.» Genç kız daha doğmadan
açlık çekecek olan çocuğuna acı-
mağa başlamıştı bile.

(Devamı var)

ZERAFET ZİNCİRİNDE
İNANILMAYACAK DERECEDE
UCUZ FİYATLAR

İlkbahar
Giyiminde
Üstün
Kalite

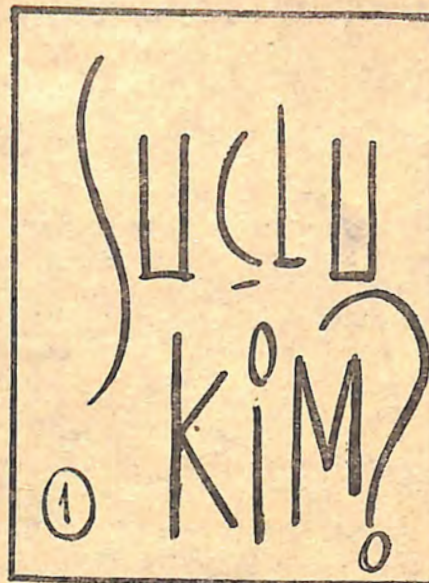
Üstün kaliteli
MERSERİZE
Bluz ve
Ceketlerin
Desen ve
Biçimleri
En son
Modaya göre
Hazırlanmıştır

Kazova

Giyimde zerafet yaratır

Mamullerimizi Kazova Mağazalarından
ve Büyük Tuhafiyecilerden İsrarla Arayınız

İLANCILIK; 4914 - 96

İDÜNYA Karikatürleri

-BİRİNİ Mİ BEKLİYORSUNUZ BAYAN?
-HAYIR, İKİSİNİ, ÜÇÜNÜ, DÖRDÜNÜ...

-ÜÇ SAAT EVVEL GELSEYDİN, SU ÇİÇEKLER
NE KADAR GÜZELDİ!

-EVET, BİRİSİNİ BEKLİYORUM,
AMA ÇOK ÖNEMLİ DEĞİL!..

-ÇINGİRAĞINI KURMAYI UNUTMA,
SAATDE BİR ÇALSIN!..

**YAZ ÇEKİLİŞİNDE
250.000
LİRALIK PARA
İKRAMİYELERİ
TÜRK TİCARET BANKASI**

TÜRK TİCARET BANKASI

HESAPLARINDA EN AZ 200 LİRASI BULUNANLAR
VADELİ HER 50 LIRAYA VADESİZ HER 100 LIRAYA BİR KUR'A NUMARASI ALIRLAR

KÜLTÜR YAYIN 8

Reklâmcılık - 1865 - 97

**Çocukları
Sevindiren
Gıda**

PIVALE

makamı

Derman - İzmir

7/2

İlançılık - 4304 - 98

**Ben SANA...
Ekmek isterim!**

Bu yaşta bile SANA'nın nefis tadına hayran!

Her gün, SANA sürülmüş ekmeğini ister. Çocuğunun sıhhatına düşkün olan annesi, ona daima SANA sürülmüş ekmek yedirir. SANA'da çocuğunun gelişmesi için elzem olan kalori ve vitaminler olduğunu bilir.

Sana
NEBATİ MARGARİN
VİTAMİNİ

Sana'nın tabii bir lezzeti var.

GRAFİK

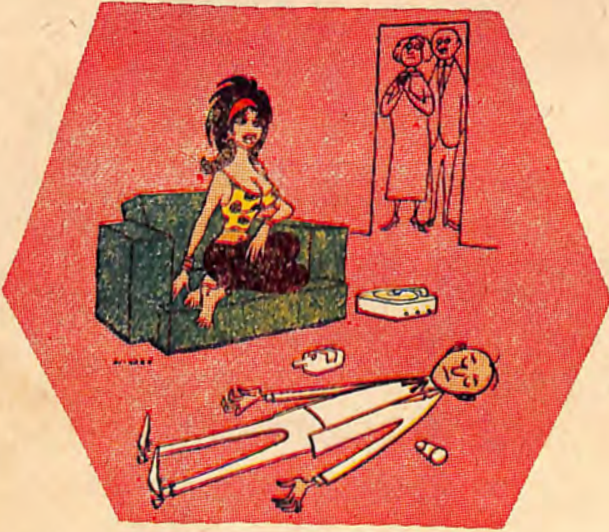
İlançılık - 4079 - 99

S 196

Akbaba

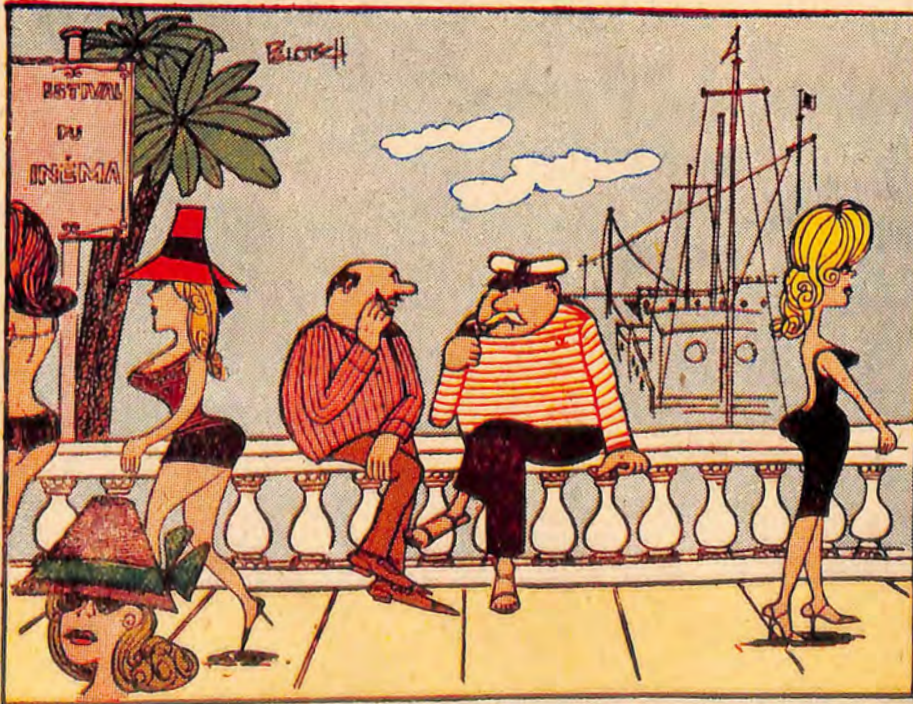

-OOH, AFEDERSİNİZ BAY KOMSER..
-KOMSER DEĞİL, BASKOMSER!

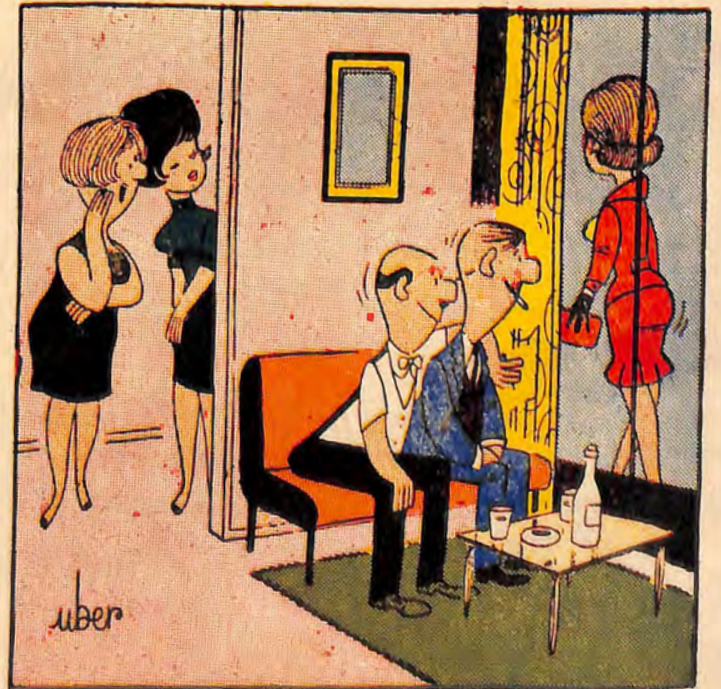

-İKİ WISKY, BİR TWİST'E
DAYANAMADI!

-AMAN NE KADAR ÇOK PEŞİMİZDEN GELEN VAAAR ...

-KARADA DA MI DALGA GEÇİYORSUN KAPTAN?..

-ŞANSIMIZ VAR KIZIM, BABANLA
KOCANIN ZEVKLERİ BİR...